THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON 25, D. C.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY
THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILL.
TELEPHONE LUDLOW 5-9500
LEADING DAILY FOR OVER A MILLION LITHUANIANS
50TH ANNIVERSARY

CHI
R

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGIJOS
LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
SU ŠEŠTADIENINIU MOKSLO, LITERATŪROS
IR MENO PRIEDU
DRAUGAS ĮSTEIGTAS 1909 M.
50-TIEJI METAI

Nr. 235 | Price 7 cents | TREČIADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 7, 1959 | Kaina 7 centai | VOL. XLIII

IZRAELIO IR ARABŲ SUSIKIRTIMAI J. TAUTOSE

Amerikos korespondentas

Apie sovietų okupuotos Lietuvos sostinę Vilnių

Pasyvi tyla viešpatauja Vilniuje

SALOMĖJA NARKELIŪNAITĖ

Mūsų speciali korespondentė Jungtinėse Tautose

NEW YORKAS. — Amerikietis korespondentas okupuotos Lietuvos sostinę Vilnių apibūdina kaip pasyviai ramų ir stebisi, kaip Vilnius taip, kaip dabar jis atrodo, galėjęs būti tvirtove, iš kurios Lietuvos ir Lenkijos riteriai pasiekė Juodąją jūrą ir sykį buvo net prisiartinę prie Maskvos vartų.

Tasai pats The New York Times korespondentas Osgood Caruthers, anądien parašęs vieną bendrą rašinį apie tris Pabaltijo respublikų sostines, kuriose jis praleido dvi savaites, paskui du rašinius apie Talliną ir estus, spalio 3 d. numeryje rašo apie Vilnių. Bet patsai rašinys su užrašu „Vilna, Lithuania", turi rug sėjo 14 d. datą.

Jo rašinys tame New Yorko dienraštyje įdėtas kartu ir su nedideliu žemėlapiu, kuriame punktyru pažymėtos Lietuvos, Latvijos ir Estijos sienos ir kryžiuku parodytas Vilnius, užrašytas „Vilna".

Pasyvi tyla Vilniuje

Galima manyti, kad korespondentas ateityje dar ir daugiau parašys apie Vilnių, bet ir šitame rašinyje yra įdomių minčių. Štai, pavyzdžiui, kaip jisai pradeda tą savo rašinį, pavadintą „Vilniaus tyla priešinga triukšmingai praeičiai":

„Pasyvi tyla viešpatauja šitame tūkstantmetiniame mieste, tyla, kuri nesiderina su triukšminga praeitimi. Vizitorius šiandien stebisi, kaip tasai ramus istorinis palikimas su savo bažnyčiomis, kurios užrakintos prikabinamom spynom, su savo gyventojais, kurie darbo drabužiuose pirkinėjasi prie mažų daržovių ir vaisių staliukų, besitęsian čių išilgai siaurų ir vingiuotų gatvių, su savo izoliacija nuo anksčiau turėtų ryšių su Vakarais, galėjo būti kada nors tvirtovė, iš kurios Lietuvos ir Lenkijos riteriai pasiekė Juodąją jūrą ir sykį buvo net prisiartinę prie Maskvos vartų".

Bet tuojau korespondentas prisimena dabartį ir rašo, kad dabar kiti darbai labiau spaudžia ir, būtent, miesto atstatymas iš karo griuvėsių. Čia jis pamini, kad miestas turi 235 tūkst. gyventojų. Tai turbūt skaičius, kurį jisai gavo iš oficialių miesto šaltinių arba iš kurio nors vadovo. Pagal 1956 m. žinias iš Encyclopedia Britannica Vilniuje tada buvę 200 tūkstančių gyventojų. Taip pat ir Vilniaus miesto amžius pagal istorinius šaltinius neatitinka korespondento minimam tūkstančiui metų. Tai greičiausia apsirikimas, kokių ir daugiau galima pastebėti tame jo rašinyje.

Susitikimas su vilniečiais

Apie žmones korespondentas taip rašo:

„Jei dailūs vyrai ir moterys Lietuvos, kuri nuo viduramžių turėjo tokį trumpą nepriklausomybės laikotarpį, atrodo mažiau judrūs ir sąmoningi nei jų kaimynai latviai ir estai, tai jokiu būdu jie nėra mažiau išdidūs".

Jisai pasakoja, kaip lietuviai sutiko amerikietį korespondentą, kuris buvo įleistas į jų miestą pirmą sykį po penkiolikos metų, su netikėjimu, bet ir su rezervuotumu, kuris skambėjo sofistiškai.

Filharmonijos direktorius korespondentui atsakęs, kad „turbūt amerikiečiai neturėjo intereso aplankyti mūsų krašto". Tasai direktorius, kurio pavardės korespondentas nenurodo (turbūt, tai Federavičius), apsirengęs dailiu kostiumu ir pasirišęs „varlikę", vienas ir kitas daiktas, kokių Maskvoje retai matyti, atrodę jam, kad norėjęs ignoruoti faktą, jog Vilnius taip ilgai buvęs sąraše užsieniečiams uždarytų miestų.

Rezervuota šilima

Tačiau šitas rezervuotumas, kaip korespondentas pažymi, netemdė šilimos, su kuria jisai svečius sutikęs ir domėjęsis Amerika. Tasai direktorius svečiams parūpinęs ir bilietus į premjerą, kurią Filharmonijos patalpose tada turėjo po Sovietų Sąjungą keliaująs italų lėlių teatras.

Amerikietis su žmona buvęs ir Vilniaus valstybiniame operos ir baleto teatre, kurios direktorius, kaip jisai rašo, lenkiškas žydas, davęs svečiams visą ložę. Jie matę Balio Dvariono parašytą naują operą, kuri paremta sena liaudies pasaka apie valstiečių sukilimą prieš kunigaikštį ir vyskupą. (Tai greičiausia „Dalia" — parašytą pagal Balio Sruogos „Apyaušrio dalia". S.N.). Ta opera buvusi „graži ir gerai atlikta", kaip korespondentas išsireiškia, bet vilniečių publikoje, anot direktoriaus pripažinimo nesulaukusi pasisekimo.

Korespondentas rašo, kad Vilniuje moterys, kurių tarpe esą dailių ir skoningai apsirengusių, pakartotinai atsisukdavo gatvėje į juos pasižiūrėti, o viena moteris kaimietė juos paklaususi: „Ar tik nebūsite iš Rygos?" Čia korespondentas aiškina, kad Vilniuje manoma, jog Ryga jų pasaulyje yra vienas labiausiai svarbių „užsienių".

Paroda bdžnyčioje

Puikios šešioliktojo šimtmečio šv. Mykolo bažnyčios navoje vyko statybos medžiagų ir statymo metodų paroda. Autorius rašo, kaip skarele apsigaubusi moteriškė pirma aprodė eksponatus, o paskui ir bažnyčios vidų — viduramžių didvyrių karstus ir religines relikvijas, stovinčias už modernaus vonios modelio, stogų dengimo ir namų planų. Kai jisai išeidinėjęs iš parodos, moteriškė jam šiltai tarusi: „Sveikinimų New Yorkui".

O prie Aušros Vartų, kur sekmadienį jisai matęs klūpančius vyrus ir moteris, senukas, pardavinėjąs žvakes ir rožančius, svečiui šaukęs: „Užeik į vidų, pamatysi puikių paveikslų".

(Nukelta į 7 pusl.)

ORAS

Oro biuras pranešа: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — dalinai apsiniaukę, apie 60 laipsnių: rytoj — apsiniaukę, truputį pasikeis oro temperatūra.

Bilijonas dolerių už vonią

BERLYNAS. — Buvęs JAV valstybės sekretorius Byrnes neseniai aplankė Berlyną, ypač tas Potsdamo vietas, kuriose 1945 metais vyko konferencija. Jo atsiminimu, sovietai tada reikalavę užkrauti Vokietijai 10 bilijonų dolerių reparacijas ir jau buvo pradėję išvežti pramonės įrengimus. Bet kita ko, buvę išgabenti vonios įrengimai iš tos vilos, kurioje konferencijos metu buvo apgyvendintas Byrnes.

Tas atsitikimas taip paveikė sovietų Molotovą, jog paskutinę konferencijos dieną jis pareiškęs: „Jei nustosi kalbėjęs apie tuos vonios įrengimus, mes sumažinsim savo reikalavimus iki 9 bilijonų dolerių.

Indonezijos laivyno manevrai

JAKARTA, Indonezija. — Indonezija pirmadienį minėjo karinių dalinių 14 metų sukaktį, atlikdama laivyno manevrus. Buvo atliktas karių išlaipinimas pajūryje.

Plieno gamyba

NEW YORKAS.—Plieno fabrikai šią savaitę pagaminsią 365,000 tonų plieno. Tai pirmadienį pranešė Amerikos geležies ir plieno institutas.

Princesės vizitas

NEW DELHI, Indija. — Britanijos princesė Aleksandra pirmadienį lankėsi Kambodijoje. Ten viešėjo vieną dieną.

Austrijos prezidentas vizituoja Maskvą

LONDONAS.— Austrijos prezidentas Adolf Schaerf pirmadienį atvyko į Maskvą, lydimas užsienio reikalų ministerio Bruno Kreisky. Apie tai vakar pranešė Maskvos radijas.

Pietų Afrikos plienas į Rusiją

DURBAN, Pietų Afrika.—Šeši tūkstančiai tonų plieno, pirmasis siuntinys, pirmadienį išgabentas iš Pietų Afrikos į Rusiją. Laivas su plienu išplaukė iš Durban į Odesą.

Paskutinė pastanga — Britanijos premjeras Haroldas Macmillanas ir jo žmona sveikina žmones Glasgow'e, Skotijoje, rinkiminėje kampanijoje. Rytoj Britanijoje bus visuotini rinkimai. Dar neaišku, kas laimės: konservatoriai ar darbiečiai. (UPI)

Nedaug kalbantis, bet daug veikiantis JAV sąjungininkas

Italijos ministeriui Segni iš Amerikos išvykus

WASHINGTONAS. — Spalio 5 d. išvyko iš Amerikos Italijon čia penkias dienas praleidęs Italijos ministeris pirmininkas Antonio Segni.

Šis atsilankymas, po Chruščevo atsilankymo, praėjo lyg mažiau sukėlęs susidomėjimo. Kai kas nori priklausi, kad ir JAV vyriausybė, su prezidentu Eisenhoweriu priešakyje, mažai jam kreipė dėmesio. Tai iš tikro yra netikslus apibūdinimas. Segni turėjo su prezidentu dvi su puse valandos užtrukusį pasikalbėjimą ir priešpiečius. Jeigu jie nesikalbėjo ilgiau (kaip kai kurie laikraštininkai norėtų), tai dėl to, kad tarp JAV ir šiandieninės Italijos vyriausybės trūksta tokių klausimų, kuriuos ilgai reiktų aiškinti. Gana tik prisiminti, jog niekas kitas nepadarė tiek daug suartinti Amerikai su Italija kaip Segni. Jis yra vienas pačių sėkmingųjų Šiaurės Atlanto Gynybos Sutarties organizacijos (Nato) ir Europos vienybės architektų.

Tiek savo pasikalbėjime su prezidentu Eisenhoweriu, tiek kalboje, pasakytoje Spaudos klube Segni pareiškė, kad jis kalbėjo su prezidentu, kaip nugalėti šaltąjį karą ne žodžiais, bet darbais. Jo pažiūra yra, kad Vakarai turi būti stiprūs. Tai daro iš Segni stiprų ir vertingą Amerikos sąjungininką. Kad jis veikia ne žodžiais, bet darbais, tai liudija, kad jo vadovaujama Italijos vyriausybė tuoj pat padarė nutarimą leidžiantį Natui turėti Italijos teritorijoje tolimųjų sviedinių ugniavietes. Kai sovietai dėl to pagrasino Italijai, jis turėjo drąsos atsakyti, kad pati Italija geriau žino, kas jai yra saugu, kas ne, negu Sovietų Sąjunga.

Dėl to galima sakyti, kad niekas kitas taip gerai neįvertina Italijos ir JAV santykių reikšmės kaip Segni. Ir niekas kitas taip realiai neina jų įgyvendinti kaip jis.

Karo stovyje su visa žmonija

ROMA. — Vatikano laikraštis Osservatore Romano įsidėjo spalio 3 d. straipsnį, kuriame rašo, kad nusiginklavimas, turint prieš akis komunizmo pažiūrą žiūrėti į viską, kas jį kelia, kaip į teisingą dalyką ir į viską, kas jam kliudo, kaip negerą dalyką, pasidaro beveik neįmanomas. Straipsnis yra pavadintas „Moralai ir materializmas". Pasiremdamas Lenino pareiškimais straipsnis išvedžioja, kad „komunizmui tik tas yra dora, kas gelbsti jos programos vykdymui".

„Lengva suprasti, kokia yra komunizmo etika einant tuo principu. Jis skaito save esant karo stovyje su visa žmonija. Jo programa yra sugriauti pasaulį, kurį jie vadina 'buržuaziniu'. Jo tikslas visada yra šis vienas, tačiau jo priemonė įvairuoja pagal vietos ir laiko aplinkybes".

Iš to seka ir sovietų sutarčių laužymo praktika. Sutarties jis laikosi tol, kol ji jam yra „naudinga".

Streikas Konge

LEOPOLDVILLE, Belgijos Kongas. — Tūkstančiai belgų Kongo geležinkeliečių ir uostų darbininkų pirmadienį sustreikavo. Tai pirmas organizuotas streikas. Darbininkai prašo padidinti atlyginimus už darbą.

Parinkimas

PALMS SPRINGS, Calif. — Prezidentas Eisenhoweris pirmadienį parinko karjeros diplomatą Walter P. McConaughy ambasadoriumi į Korėją.

McConaughy, 51 metų, pakeis Walter C. Dowling.

KALENDORIUS

Spalio 7 d.: Švč. Marijos rožančiaus šventė, Sergijus, Mažrimas.

Saulė teka 6:54, leidžiasi 6:24.

Achesoni siūlo daugiau kareivių Vokietijai

BERLYNAS. — Dean Acheson, buvęs JAV valstybės sekretorius pasiūlė pirmadienį sustiprinti vakariečių karinius dalinius Vokietijoje. Tai būtų atsakymas, ką reikia daryti dėl Berlyno, padalinto tarp Rytų ir Vakarų ir izoliuoto 110 mylių už geležinės uždangos.

Rusija prašys dėl naujo susitarimo padaryti koridorių, jungiantį vakarų Berlyną su vakarine Vokietija, didelės kainos, — pareiškė jis. Paklaustas, ar Berlyno padėtis yra nenormali, kaip neseniai prezidentas Eisenhoweris ją apibūdino, Acheson pareiškė: „Vienintelis nenormalumas yra, kad rusai yra Europoje".

Acheson pirmadienį padarė kelionę per rytų Berlyną. Jis matė pasiruošimus minėti rytų Vokietijos komunistinio režimo 10 metų sukaktį. Šiandien rytų Vokietijos komunistai minės šią sukaktį.

McElroy baigė Formoze pasikalbėjimus

TAIPEI, Korėja. — Jungtinių Amerikos Valstybių gynybos sekretorius Neil H. McElroy spalio 3 d. iš Taipei išvyko į Hong Kongą po pasitarimų su prezidentu Chiang Kai-sheku.

JAR kaltina Izraelį, kad jis norįs sudaryti dirbtinę krizę

Siūlo pirmiau išspręsti Palestinos arabų klausimą

NEW YORKAS. — Jungtinė Arabų Respublika (Egipto — Sirijos unija) pirmadienį kaltino Izraelį, jog jis Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje kelia dirbtinę krizę dėl laivininkystės Suezo kanale.

Mahometas Fawzi, Jungtinės Arabų Respublikos užsienio reikalų ministeris, pareiškė 82 valstybių generalinėje asamblėjoje, kad šis laivininkystės klausimas savaime išsisprestų, jei Izraelis pripažintų daugiau kaip 1,000,000 Palestinos arabų pabėgėlių teises.

Ambasadorius Arthur Lourie, Izraelio delegacijos pirmininkas, tuojau paklausė Fawzi, kad jis pasakytų asamblėjai, ar Jungtinė Arabų Respublika nori tartis dėl Palestinos problemos išspren dimo.

„Bet kada ir bet kur"

Jis pasakė, kad Izraelis esąs pasiruošęs derėtis „bet kada ir bet kur be jokių sąlygų". Jis Jungtinės Arabų Respublikos po ziciją pavadino „prieštaravimų labirintu" ir pridėjo: „Pralaimėję mūšio lauke, jie dabar nusiteikę prieš mus palaikyti vienšališkai karo stovį".

Griežtas pasikeitimas žodžiais neduoda vilties išspręsti Suezo kanalo klausimo šioje asamblėjoje.

Diplomatai bando už scenos sumažinti tarp izraelitų ir arabų įtampą.

Mini 1888 metų konvenciją

Šių metų pradžioje Jungtinė Arabų Respublika pratęsė uždraudimą plautki Izraelio laivams Suezo kanalu, įskaitant laivų krovinius iš Izraelio į kitus kraštus, net ne Izraelio laivus. Danų prekinis laivas įstrigo Port Saide, Egipte, nuo praėjusio gegužės, kadangi kapitonas neleido konfiskuoti Izraelio krovinio.

Fawzi pareiškė, jog jo kraštas laikosi 1888 metų Konstantinopolio konvencijos dėsnių, garantuojančių laisvą plaukimą vandens keliu.

Jis pabrėžė, kad suvarzymai buvo pritaikinti Izraeliui, kilus Palestinos karui. Izraelis ir Egiptas — vėliau JAR — niekada nepasirašė taikos sutarties.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— *Prezidentas Eisenhoweris* vakar pritaikė Taft Hartley įstatymą uostų darbininkų (pakrovėjų) streike, praskindamas kelią teismo įsakymu dar 80 dienų grąžinti streikuojančius prie darbo.

— *Valstybės sekretorius Herteris* vakar spaudos konferencijoje Washingtone pareiškė, jog Chruščevui buvę pasakyta, kol Kremlius neatsisakys nuo rolės vadovauti visame pasaulyje komunistam, tol jis bus atsakomingas už išsišokimus komunistiniuose kraštuose ir jo perversmus laisvose valstybėse.

— *Sovietų Sąjunga apkaltino Jungtinių Tautų* generalinėje asamblėjoje vakariečius, kad, girdi, jie ir toliau palaiko šaltąjį karą, kadangi nori Turkiją padaryti JT Saugumo tarybos nariu vieton Lenkijos. Maskva remia komunistinę Lenkiją, o Vakarai — Turkiją.

— *JAV Atlas raketa,* nešanti naują taktinį smaigalį, vakar nušvilpė virš Atlanto 5,500 mylių bandymo skridime. Bandymas buvo atliktas Cape Canaveral, Fla., bazėje. Aviacija planuoja naudoti mažesnius smaigalius Atlas, Titan ir Thor raketose.

— *Premjeras Chou En-lai* vakar pakartojo komunistinės Kinijos nusistatymą paimti Formozą. „Taiwan (Formoza) dar tebėra okupuota amerikiečių imperializmo, bet kinai išlaisvins Taiwaną".

— *Prancūzijos parlamentas* vakar pradėjo sesiją, kuri nuspręs, ar penkerių metų Alžirijos karas bus baigtas.

— *Sovietų diktatorius Chruščevas* vakar pagyrė komunistinės rytų Vokietijos režimą dėl jo „nenuilstančios kovos pašalinti pasenusią okupacinę valdžią vakarų Berlyne".

Chruščevas ir prezidentas Vorošilovas pasiuntė sveikinimą rytų Vokietijos komunistų vadams, minintiems savo režimo 10 metų sukaktį.

Vietnamas nedavė amerikiečiui vizos

WASHINGTONAS. — Vietnamo ambasada pirmadienį nedavė vizos amerikiečiui laikraštininkui, kuris seniau kritikavo Jungtinių Amerikos Valstybių užsienio pagalbos programą Vietname. Šį reikalą net tyrinėjo JAV kongreso komitetas.

Vietnamo ambasada Washingtone atsakė vizą Scripps-Howard reporteriui Albert M. Colegrove, kuris seniau yra buvęs Vietname.

Siūlo mirties bausmę aštuoniems norėjusiems pasiekti Izraelį

DAMASKAS, Sirija. — Karinis prokuroras Damaske pirmadienį paprašė mirties bausmės septyniems Sirijos žydams ir vienam Palestinos tremtiniui, kaltinant juos bandymu praėjusį birželio mėn. pabėgti į Izraelį. Prokuroras pareiškęs, jog žydai Libane ragino Sirijos žydus bėgti į Izraelį, pažadėdami jiems parūpinti libaniečių pasus.

— *Rusų Lunik III* „tikrai" pasiekęs mėnulio artimumą. Tai pranešė vakar Jodress Bank radijo ir telegrafo stoties Londone stebėtojai.

N. Zelandija savo steikus pristatys lėktuvu į JAV per 18 valandų

AUCKLAND, Naujoji Zelandija. — Prekinis lėktuvas greitai gabens 32 tonas šviežios ar įšaldytos mėsos į Jungtines Amerikos Valstybes. Mėsa į JAV bus pristatyta per 19 valandų. Naujosios Zelandijos mėsos gamybos tarybos vedėjas J. D. Ormond pareiškė, kad „steikai" bus greitai gabenami prekiniu lėktuvu.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaguoja: SKTN. P. NEDZINSKAS IR FIL. K. JEČIUS
Adresas: P. Nedzinskas, 2532 W. 46 Place, Chicago 32, Ill.

JŪRŲ SKAUTIJOS VASAROS SEZONO UŽBAIGTUVĖS

Chicagos jūrų skautų Baltijos Jūros tunto ir jūrų skaučių Juodkrantės tunto tėvų komitetas praeitą šeštadienį buvo surengęs Jaunimo Centre vasaros sezono užbaigimo pobūvį, į kurį susirinko daugumas Chicagos jūrų skautijos narių, tėveliai ir bičiuliai. Vakaras labai jaukiai prabėgo visiems begurkšnojant kavutę su pyragais, besidalinant skautų-čių turimais laimėjimais ir rūpesčiais, bedainuojant ir bešokant.

Į susirinkusius rengėjų vardu žodį tarė tėvų komiteto pirm. prof. M. Mackevičius, ypač dėkodamas skautų-čių vadovams už padedamas pastangas sunkia me jaunimo auklėjimo darbe. Oficialią pobūvio dalį pravedė j. v. s. A. Aglinskas, kurios metu buvo įteikti trofėjai vasaros metu buvusios stovyklos regatos laimėtojams, buvo išklausyti stovyklos pareigūnų pranešimai ir būriavimo-vadovavimo kursų lankytojams buvo įteikti kursų baigimo pažymėjimai. Pa žymėjimus gavo 23 skautai-ės ir jų įteikimą pravedė kursų vedėjas j. ps. kun. J. Raibužis.

Jūrų skautus ir skautes labai gražiai sveikino "Kernavės" tun to vardu tuntininkė s. H. Plaušinaitienė ir kaip dovanas įteikė abiejų vasaros stovyklų viršininkams po gražią graviruotą lazdą iš stovykloje augusių ąžuolų šakų.

Vasaros stovyklų vadovybėms padėkos žodžius tarė abiejų tuntų tuntininkai.

Po oficialios dalies, jaunimui bešokant, įvyko atskiras tėvų posėdis, kurio metu buvo išrinktas trijų metų kadencijai naujas tėvų komitetas. Komitetas pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirmininkas — prof. M. Mackevičius, sekret. — Birutė Šileikienė, ižd. — Vanda Mažeikienė, finansų ir propagandos — Petras Šileikis, ūkio reikalams — A. Šlėnienė ir A. Urbonas ,nariai spec. reikalams — E. Rūkienė ir I. Vainorienė.

Dalyvis

NAUJA SKAUTIŠKA TVIRTOVĖ

Dažnai skautų vadovų ar vadovių vedybos su kitų organizacijų nariais sudaro neblogas sąlygas tų skautų vadovų nubyrėjimui į pasyviųjų eiles, paliekant ne tik pareigas, bet net idėjas nepalankiam likimui. Gi tos pačios organizacijos narių vedybos dar labiau cementuoja tų asmenų darbo pajėgumą, ypač vadovų tarpe, nes, pagal Maironį, "našta ant dviejų sumesta, pečių taip negali nusverti".

Užsibaigus vasaros stovykloms, iškyloms ir būriavimams į vieną bendrą "uostą" suplaukė ir du akademikai Chicagos skautų-čių vadovai ps. Vita Pavilčiūtė ir ps. Vyt. Černius. Gražią rugsėjo 12 d. popietę sugaudė Marquette parko liet. bažnyčios vargonai, palydėdami sesės Nerijos solo giesmę, suskambėjo aukso žiedeliai ir skautų kapelionas kun. J. Raibužis, SJ, surišo šią skautišką porą naujam, bendram gyvenimo keliui. Jaunuosius lydėjo penkios palydovų poros, o tik išėjus iš bažnyčios pasitiko jaunosios vadovaujamo vieneto skautės su sveikinimais ir dovanėle.

Toliau nuo miesto, gražios gamtos prieglobstyje esančioje Coronado Lodge salėje, vestuvių balius praėjo labai pakilioje nuotaikoje, palikdamas mielus prisiminimus jauniesiems, tėveliams ir svečiams. Vestuvių balių pradėjo jaunosios tėvelis inž. V. Pavilčius, pareikšdamas, kad abiems jauniesiems esant dideliais gamtos mylėtojais, te būnie ir šis gyvenimo momentas atšvenčiamas kuo arčiau gamtos, primenančios paliktąją tėviškę. Puotą vedė jaunosios krikšto tėvas dr. Vyt. Tauras. Liejosi daina po dainos, pritariant akordeonui ir visa salė skambėjo skautiško laužo melodijomis ir nuotaika. Jaunieji gavo nemažai sveikinimų raštu ir žodžiu. Skautiškosios šeimos sveikinimus išreiškė j. ps. kun. J. Raibužis ir j. b. K. Butkus.

Grįžę iš povestuvinės kelionės jaunieji apsigyveno savame name Park Forest, Illinois.

Vėtra

ASS IŠKYLA Į LAKE GENEVA

Besibaigiant vasarai ir beartėjant naujiems mokslo metams, Akademinis Skautų Sąjūdis suruošė savaitgalio išvyką — studijų dienas. Išvyka įvyko rugsėjo mėn. 5-7 d.d. ir joje dalyvavo per 90 narių bei sveičių iš Urbanos, Clevelando, Detroito ir Chicagos. Vyriausiu iškylos vadovu buvo senj. V. Stropus. Jam talkininkavo S. Girdauskas, D. Klimaitė ir V. Girdvainis.

Puiki pilies salė, parkas su ežeru pašonėje ir žavus oras sudarė geras sąlygas ne tik pasidžiaugti gamta, bet ir išklausyti paskaitų bei vėl pabendrauti draugų tarpe prieš išsiskiriant į universitetų paskaitų sales.

Programoje buvo išklausyta prof. V. Jakubėno paskaita apie lietuvių liaudies dainas, jų istoriją bei charakteristikas. Daug gyvų diskusijų sukėlė fil. A. Avižienio paskaita apie griežtuo sius mokslus ir jų įtaką į šių dienų žmogų. Šį kartą inžinieriai tikrai turėjo daug progos pasireikšti diskusijose. Su malonumu buvo išklausytas ir lietuviškosios literatūros vakaras, kurio programą paruošė N. Martinaitytė ir ją išpildė: D. Koklytė, D. Verbickaitė, K. Zapkus ir V. Vaivadaitė. Pristatyti buvo trys rašytojai: V. Kudirka, Salomėja Neris ir Nyka-Nyliūnas. Šalia paskaitų nemaža laiko buvo paskirta ir organizaciniams reikalams.

Vakarais įvykdavo laužai, kurie praeidavo tikrai malonioje ir linksmoje nuotaikoje. Po laužų, puikioje pilies salėje, įvykdavo šokiai, kuriuos retkarčiais sustabdydavo tradicinis ratelis ir dainos. O dainuota tai buvo daug. Dėka atspausdintų dainorėlių, išmokome ir keletą naujų dainų.

Taip prabėgo ši Lake Genevos iškyla ir kartu pasibaigė vasara. Ta triukšminga nenurimstantį vasara su stovyklomis, sportavimu gamtoje, begalybe nuotykių, darbu ir svečiavimusi namuose. Dabar vėl universiteto miestas. Mokslo rimtumas, bei užduotų pamokų ilgumas.

K. A.

KELIONĖ MĖLYNAIS EŽERAIS

Skautų vyčių programa iš kandidatų reikalauja ir tvirto teoretinio pasiruošimo, ir patyrimo praktiškame skautavime. Atlikdami praktinę vyčių programos dalį, aštuoni Chicagos Lituanicos tunto Juozo Milvydo sk. vyčių būrelio nariai atliko šešių parų kelionę indėniškomis baidarėmis (canoes) po šiaurines Minnesotos ir Kanados ežerus. Kelionei vadovavo būrelio instruktorius sl. Jonas Vazbys; dalyvavo sk. vyčiai kandidatai Algis Bronišas, Romas Burneikis, Arvydas Čepulionis, Albinas Genčius, Petras Samuolis, Alfredas Tričys ir Edmundas Zeikus.

Išvykę iš Chicagos rugpjūčio 29 dieną, aštuoni keliautojai grįžo rugsėjo 7 d. vakare, sėkmingai atlikę dešimties dienų kelionę ir įgiję daug patyrimo žmogaus rankų neliestoje šiaurės pasienio gamtoje. Atvykę į Ely, Minnesota, miestelį prie Kanados sienos (apie 600 mylių į šiaurės vakarus nuo Chicagos), keliautojai išsinuomavo baidares, apsirūpino maistu ir sekančias šešias paras praleido gamtoje be jokio ryšio su civilizuotu pasauliu. Per šį laiką jie baidarėmis nukeliavo apie 50 mylių per ežerų virtinę, besitęsiančią per Minnesotos valstybės Superior National Forest ir Kanados Quentico Provincial Park.

Dienos metu būrelis trimis 17 pėdų ilgio baidarėmis keliavo ežerais, papildydami savo maisto atsargas pagautomis žuvimis ir grybais. Nekartą teko baidares ir visus savo daiktus pernešti iš ežero į ežerą upelio vaga ar mišku. Vakare lengvos dviejų žmonių palapinės greit išdygdavo pusiasalyje ar ežero salelėje, ir po stiprių pietų ir lauželio visi greit sumigdavo užpelnytam poilsiui. Lietingas oras ir šaltos naktys pagrindinai išbandė ir įrodė keliaujančiųjų skautų patyrimą ir sugebėjimą gyventi gamtoje ir nepalankiose sąlygose. Ypač paskutinioji kelionės diena buvo lietinga ir vėjuota ir didelės bangos pareikalavo iš visų keliautojų daug atsargumo ir sugebėjimo. Galop sėkmingai pasiekęs Moose ežero krantinę, būrelis pajudėjo kelionei į namus.

Gilų įspūdį keliautojams paliko laukinė gamta — giliai mėlyni neužsibaigiantys ežerai, sraunūs upeliai, šiaurės pašvaistės žvaigždėtame danguje, begaliniai miškai ir daugybė laukinių gyvūnų. Su dideliu entuziazmu būrelis jau pradėjo planus sekančiais metais vėl kur nors patraukti laukiniais takais.

Šis žygis užbaigė antrąją Juozo Milvydo būrelio gyvenimo vasarą. Būreliui priklauso 15 narių, vadovauja sk. vytis Alg. Avižienis. Šalia šios kelionės, nuo 1958 m. gegužės mėnesio — būrelio įsteigimo datos — būrelis turėjo 4 savaitgalio stovyklas, įvykdė virš 40 sueigų ir aktyviai dalyvavo Lituanicos tunto gyvenime. Šį rudenį ir žiemą būrelis ruošiasi planingam teoretinės skautų vyčių programos studijavimui.

B. V.

LITUANICOS TUNTO IŠKILA

Spalio 11 d. Lituanicos tunto skautai rengia iškilą į labdarių ūkį. Jie pakvietė ir kitus Chicagos skautyčių-čių vienetus iškiloje dalyvauti.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2423 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 6-8 val. vakaro
Šeštad. nuo 12:30-2:30 val. p. p.
Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus
Telef. Ofiso: WA 5-2017
Res. PR [illegible]
ATOSTOGOSE IKI SPALIO 19

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1 — 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
2422 W. Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius

Ofiso tel. GA 5-4800. Rez. GA 3-6630
DR. GRAŽINA-IRENA KAGANIEC
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGOS
10002 South Kedzie Ave
Kasdien 4-7. Šeštad. 2-5. Trečiad ir kitu laiku tik susitarus

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak., pirm., antr., ketvirt. 6—9 val.
Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WALbrook 5-3765

Tel. ofiso HE 4-1202 rez. PR 6-4732
DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p., antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rezid. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštadieniais 9-11 ryto ir 2-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10746 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskyrus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel. ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4063 South Archer Avenue
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7—9
Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
Lafayette 3-4949
Namų — BEverly 3-7786

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak
Trečiad ir sekmad. tik susitarus

DR. E. RINGUS
Rentgenologas. Diagnostika ir Terapija.
MARQUETTE X-RAY
Atdara nuo 9 v. r. iki 8 v. v., išskyrus treč. Šešt. nuo 9 v. iki 2:30 p. p.
6132 S. Kedzie Ave.
Tel. WAlbrook 5-2670

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penktad nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v.
Šeštad. nuo 2-4 Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius.
keičia stiklus ir rėmus
1458 S. California Ave. YA 7-7281
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta Šeštad 10 v. r. iki 2 p. p

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penktad. tik 1—3 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kamp. 47th ir S. Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 val. ir 6 iki 9 v. v.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek.

Telč ofiso TO 3-0959
Res. tel GA 3-6046
DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5002 W. 16th Street, Cicero, Ill.
Val.: kasdien 5-8 p. p., šeštadieni 1-4 p. p. Kitu laiku ir trečiad. susitarus

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1222 ar TR. 3-5577
Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v., Antrad Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6197
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8. Treč. ir šešt. uždaryta.

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak
Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-2 p.p. ir nuo 6-8 val
val. Šeš. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso Victory 2-1581
Tez. PRospect 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. Šeš. 1-4 v. popiet
Uždaryta trečiadieniais

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 p.p. ir 7 iki 8 v. v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rezid. 6600 So. Artesian Ave.
Val. 11 val. ryto iki 3 v. p.p., 6-7 vak

Tel. Off. FR 2-4841, 9 A. M.-5 P. M.
Tel. Res. AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9
DR. JUSTINA ŽIRGULIS
Įvairios nervų bei proto ligos — vaikų ir suaugusių
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10 — 2 po pietų. Arba pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel. PRospect 6-5084

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N

visą Spalio-October mėnesį — Illinois gub. William G. Stratton paskelbtu TAUPYMO IR SKOLINIMO MĖNESIU — vaišins visus savo taupymo ir skolinimo narius bei svečius skania kava, lietuvišku sūriu ir kitais skanumynais. Kviečiame visus aplankyti mus. Kviečiame ir tuos, kurie pas mus dar netaupo.

CHICAGO SAVINGS turtas jau viršija $36,000,000.00. Mūsų įstaiga stipri ir saugi, bet didesniam saugumui kiekvieno taupytojo santaupos apdraustos federalinėje valdžios įstaigoje. Per 36 metus CHICAGO SAVINGS visada pilnai išmokėjo taupytojams indėlius aukštesniais dividendais negu daugumas panašios rūšies įstaigų mokėjo.

Argi galite rasti tinkamesnę, saugesnę ir pelningesnę finansinę įstaigą taupomiems pinigams laikyti?

Be to, pas mus taupytojai veltui gauna visą eilę patarnavimų. Mes iškeičiame šeimos čekius ir taipgi mokame įvairiausias šeimos bilas. Mūsų įstaiga yra moderniškiausiai įrengta vien tik taupytojų patogumui. Kviečiame visus, kurie pas mus dar nėra buvę, užeiti, apžiūrėti įstaigą, o Spalio mėnesį ir pasivaišinti.

JOHN PAKEL, Prezidentas

Chicago Savings and Loan naujoji įstaiga

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N
6245 So. Western Avenue GRovehill 6-7575
ATDARA: Pirmadienį 12 iki 8, antradienį 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną.
Ketvirtadienį ir penktadienį 9 iki 8, šeštadienį 9 iki 12:30 valandos.

Mes mokame Augštą Dividendą!
MIDLAND Savings and Loan Association
INSURED
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 ARCHER AVENUE, Tel. LA 3-6719
AUGUST SALDUKAS, Prezidentas

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
4545 West 63rd St., Chicago 29, Illinois Tel. LUdlow 5-9500

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily except Sundays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Soc'y.

SUBSCRIPTION RATES
$10.00 per year outside of Chicago
$12.00 per year in Chicago & Cicero
$10.00 per year in Canada
Foreign $12.00 per year

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$12.00	$6.50	$3.50	$1.50
Kitur JAV ir Kanadoj	$10.00	$5.50	$3.00	$1.25
Užsienyje	$12.00	$6.50	$3.50	$1.50

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, jnos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Prelato Pranciškaus Juro

PELNYTAS PAAUKŠTINIMAS

Mūsų žymusis visuomenės veikėjas, spaudos vyras ir knygų leidėjas monsinjoras Pranciškus Juras, Šv. Pranciškaus parapijos, Lawrence, Mass., klebonas, paaukštintas Šventojo Sosto Namų prelatu.

Visai neseniai džiaugėmės dabartinio Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje vyriausiojo dvasios vado kun. Jono Boll-Baltusevičiaus pakėlimu Šv. Sosto Namų prelatu Right Reverend titulu. Šiandien džiagiamės, kad ir buvusis tos organizacijos dvasios vadas ir dabartinis garbės narys, kardinolui Richardui Cushingui rekomenduojant, popiežiaus Jono XXIII yra paaukštintas ton pačion garbėn. Tasai faktas labai aiškiai pasako, kad mūsų lietuvių visuomenininkai kunigai nėra užmirštami aukštosios Bažnyčios vadovybės. Juk ir kiti mūsų kunigai, stipriai besireiškią lietuvių tautinėj veikloj, kaip prel. J. Ambotas, prel. Ig. Albavičius, prel. K. Vasys, prel. J. Balkūnas ir kiti, susilaukė savo vadovybės pripažinimo ir paaukštinimo. Iš to galima manyti, kad lietuviškoji veikla netrukdo, bet padeda mūsų dvasios vadams sulaukti tinkamo įvertinimo, pripažinimo ir paaukštinimo.

Jau 1951 metais uoliajam lietuviui kunigui klebonui popiežius Pijus XII suteikė monsinjoratą. Dėl to labai džiaugėsi jo vadovaujamosios parapijos žmonės, o ypač nuoširdžiai džiaugėsi jo bendradarbiai visuomenininkai ir visa veiklioji ir organizuotoji mūsų visuomenė. Šiandien tasai džiaugsmas yra dar didesnis, nes ir naujasis paaukštinimas yra didesnis ir ryškesnis. Ir mes šioje vietoje labai drąsiai sakome, kad tiek pirmasis, tiek dabartinis prel. Juro paaukštinimas yra pelnytas jo paties tikrai nuoširdžiais, uoliais ir ryžtingais darbais ir savo vadovaujamai parapijai, ir archidiecezijai, ir lietuvių katalikų organizuotai visuomenei bei jos spaudai.

Yra teigiama, o gyvenime dažnai taip ir yra, kad žmonės, pasiekę tam tikrų aukštumų, pelnę pripažinimą ir pagarbą už savo vienokius ar kitokius darbus ar nuopelnus, eina poilsin, ar, kaip paprastai sakoma, gula ant laimėjimų laurų. Taip nebuvo su prel. Juru. Nei mūsų organizaeijų pakėlimas jo garbės narystėn (LRKSA, Lietuvos Vyčių, Motinėlės, LDS), nei 1951 m. paaukštinimas monsinjoru, nei kiti pasiekti laimėjimai jo nesustabdė nuo tolimesnės veiklos, nuo planavimų ir darbo tiek savo parapijai, tiek mūsų organizacijoms bei spaudai. Jį matėme ir matome visur dalyvaujant, visur veikiant, pilną gyvumo ir iniciatyvos. Jo gyvus žodžius, paskaitas ar iškalbingus pamokslus visada seka šaunūs pavyzdžiai. Jie yra paremiami konkrečiu darbu, paremiami ir moraliai, ir stipriai medžiaginiai.

Mūsų skaitytojams yra labai gerai žinoma, kad Amerikos lietuvių tarpe nėra sąjūdžio, nėra centrinės lietuvių katalikų organizacijos, kurios nariu jisai nebūtų. Nerasi organizacijos, kuriai jis nebūtų vadovavęs ar nevadovautų. Ir Kunigų Vienybei pirmininkavo, ir ALRKF dirbo įvairiose centrinės valdybos pareigose; yra pirmininkavęs L. Vyčiams, vadovavo lietuviams katalikams moksleiviams, darbavosi LRKSA, kaip centrinis dvasios vadas; LDS daug metų naudojosi jo vadovybe. Dirba Alte, Balfe, JAV LB ir t.t. Mes čia tik pavyzdžiui suminime kelias organizacijas, kurios jam yra artimos į kurias yra įdėjęs daug savo jėgų ir energijos. Bet jų yra daug daugiau, kurių išvardinti trumpame straipsnyje nėra įmanoma.

Prelatas gimė Šiaulių parapijoj 1891 m. Amerikon atvyko 1912 m. Čia išėjo aukštuosius mokslus, kunigu įšventino 1922 m. Šv. Pranciškaus parapijai Lawrence, Mass., sėkmingai vadovauja nuo 1929 m.

Mūsų nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai!

JAV PREZIDENTAS IR KOMPARTIJOS SEKRETORIUS

GEDIMINA S GALVA

Lankydamas latvio dailininko Julijs Matisons parodą veik tuščioje salėje, užtikrinau mūsąjį grafiką Viktorą Petravičių. Bekalbant apie šio tarpsnio meną aš paklausiau: nūdienis menas — šio meto žmogaus pasimetimas ar naujų išraiškos būdų ieškojimas? Giliu žvilgsniu modamas, lydimas nepaprasto susimąstymo tylomis prataria — negali būti pusiausvyra. Ar galima suvokti sveiku protu, kad ir pastarojo JAV prezidento pasitarimą su maskoliu? Abu veiksniai turi įtakos, tačiau beklaidžiojantis žvilgsnys ir balso virpėjimas leido suprasti, kad šio meto nelemtis meno linkmę apsprendžia.

Kompartijos sekretorius

Nikita S. Chruščevas atvyko į JAV lydimas gausaus propagandininkų skaičiaus. Tarp jų užtinkame ne tik abiejų svarbiausių dienraščių redaktorius, bet ir agitpropo viršininką, kuris susitaręs su kompartija iš anksto paskelbia taktinius propagandos užmojus, kurie netrukus visomis priemonėmis įgyvendinami. Chruščevas šiame krašte atstovavo ne tiek sovietus, kiek rusų kompartiją. Dvidešimt vienu šūviu jis buvo pasitiktas ir palydėtas. Tarėsi jis vykstąs, kaip valstybės galva, nors formalinė valstybės galva yra sovieto pirmininkas Klementij Vorošilov. Ministeris pirmininkas sovietuose tėra tik kompartijos aptartos politikos vykdytoju. Esminiu krašto šeimininku yra rusų kompartijos pirmasis sekretorius, kuris nūnai apsprendžia ne tik politikos gaires, bet jos vykdytojų likimą. Chruščevas neturėdamas visuotinės įtakos kompartijos vykdomajame komitete ir sekretoriate, juos tarpusavyje pjudydamas nušalino vadinamus stalininkus, nors taip neseniai jis buvo jų talkininku. Jis išstūmė ir Bulganiną atsisėsdamas į jo vietą. Šiuo metu viename asmenyje sujungta kompartijos sekretoriaus — politikos aptarėjo ir ministerio pirmininko vykdomoji galia.

JAV jis skelbė komunizmą

Kompartijos sekretoriaus kelionė buvo aptarta iki smulkmenų. Amerikiečių psichologijai buvo pritaikyta kiekvienas jo posūkis. Jo laikysena buvo labiau iššaukianti, kaip Mikojano ar Kozlovo. Jis stengėsi laikytis išorinių formų, tačiau esmėje liko nuožmiu komunistu. Pakartotiniais atvejais priminė, kad jis yra tik svetys, tačiau neretai ėmėsi mokyti ne tik žurnalistus, bet ir State Department. Jis buvo įžulus tardamasis tegalįs kalbėti komunisto žodyną naudodamas. Jis gyrė JAV, tačiau visuomet jas pažemindamas, nes visose srityse, net kukurūzų gamyboje Rusija jau amerikiečius esanti pralenkusi, nes išauginanti didesnius, kaip amerikiečių.

Teroras ir taika

1957 m. stalininkai primetė Chruščevui: tavo rankos suteptos daugelio nekaltų bolševikų krauju. Chruščevas atkirto: "Taip, jos yra kruvinos. Aš prisipažįstu, kad terorą vykdžiau, bet paklusdamas jūsų įsakymų. Ne aš, bet jūs esate atsakingi už terorą, nes anuomet politiniame biure aš nedalyvavau ir sprendimų nedariau. Jūs juos darėte."

1938 m. Chruščevas buvo pasiųstas į Ukrainą. Jis ten suėmė daugelį valdančiųjų ir vykdė nuožmų terorą ukrainiečių tautiškumui palaužti. Kilęs iš Kalinovkos, būdamas ukrainiečiu patapo jų žudiku. Tolimais duomenimis jo įsakymu buvo išžudyta apie 400,000 asmenų. Milionai ukrainiečių buvo ištremti į Sibirą.

Tas pats Chruščevas, kuris šaukė prieš nepilnus trejerius metus: daugiau, daugiau kariuo menės į Vengriją siųsti sukilėliams sunaikinti, kai tūkstančiai kruvinojo teroro aukų tebėra liudininkais pabėgėlių stovyklose. Tas pats Chruščevas kalba apie taiką grūmodamas: jei jūs nenusiginkluosite, mes jūsų apsiginklavimo iššaukimą priimsime. "Pasirinkite gyvenimą ar mirtį, taiką ar karą." Vakarykštis teroro vykdytojas, daugelį kartų pažeidęs JAV garbę, net prieš metus sušaudytų lakūnų palaikų negražinęs ,patampa taikos skelbėju ir mielu svečiu, kuris buvo priimtas kitų gyvenotojų sąskaiton. Jis grasus, tačiau amerikiečių spauda ir milijonai amerikiečių tarė: jis neatrodo panašus į žudiką. Štai čia jo laimėjimas, kai amerikonas nebeskiria kur nusikaltėlis ir kur auka. Pavergtųjų tautų kalėjimo viršininkas pagarbiai priimtas šiame krašte apie taiką be laisvės kalbėti. Jo taika klastinga, kaip ir karas "laisvinti" tautas iš kapitalistinės vergijos.

Šis įvykis kalba apie vakariečių pasimetimą ir amerikeičių pažeidimą idealų, kurie dar taip neseniai buvo jų pasididžiavimu.

Prelatas Pranciškus Juras

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS RINKIMAI

Konservatoriai ar darbiečiai?

Rinkiminė kova eina visu karščiu. Stipriai kertasi konservatoriai ir darbiečiai. Konservatoriai remiasi geru gyvenimu, svieka ekonomija, žada dar pasistengti padaryti geresnį. Neatsilieka ir darbiečiai. Jie žada liberalinėmis priemonėmis krašto gerovę pagerinti, pasistengti sustabdyti konservatorių padarytas klaidas, kurios graso kraštui dėl galimų neramumų ir galimybių nukentėti nuo karo. Visų pažadai viliojantys. Kurią partiją — konservatorius ar darbiečius — pasirinks balsuotojai, leis kraštą valdyti keturis metus, spalio 8 d. gausime atsakymą. Yra visokių spėliojimų, pranašavimų, bet jie nesudaro svarbumo, nes nėra tikras pinigas, o tik politikų fantazija, tik slai sumaišyti apsisprendimą balsuotojų, paviliojimą savo pusėn. Senuko W. Churchill sutikimas statyti savo kandidatūrą į parlamentą, sako, kad konservatoriam tenka sunki kova. Laimėjimas nėra tikras.

Macmillanas ar Gaitskelis

Rinkiminės varžytinės eina tarp dviejų partijų — konservatorių ir darbiečių, — arba tarp tų partijų vadų — Macmillano ir Gaitskellio. Laimėjus rinkimus darbiečiams, einant tradicija, vyrausybė sudaro laimėjusios partijos vadas. Juo būtų Gaitskellis. Suprantama, kad užs. reikalų ministerio vietą užimtų antrasis partijos žmogus — Aneurin Bevan. Pastarojo nusistatymas, darbai ir veiksmai, nebūtų malonūs dabartinės kryptie vakariečių politikai, siekiančiai vieningai kovoti su Maskvos pinklėmis, spaudimais. Jeigu ir nepasikeistų iš pagrindų, tai šis tas būtų stengiamąsi pasiekti, nors daugiau nuolankumų Maskvos pusėn. Pirmiausia abu su Gaitskelliu yra šalininkai nerespektuoti balistinių ginklų, ypatingai Amerikos bazėse Anglijos teritorijoje. Jie yra šalininkai ir toliau už principines nuolaidas Maskvai. Atsirastų ir daugiau nuomonių skirtumų ir trynimosi su Amerikos vadais, jų vedama politika, nes jau esant valdžios opozicijoje debatų metu Gaitskell visados priešindavosi Macmillano vedamai politikai siūlydamas savo planus, kurie vakariečiams nieko geresnio nežadėdavo, nepasitarnaudavo nei laisvei, nei taikai, nei padėties stabilizavimui.

Laiko parinkimas

Rinkimams laiko parinkimas supuolė su ypatingais įvykiais. Pats didysis Chruščevo vizitas Amerikoje, ypatingai baigiamieji pasitarimai su prezid. Eisenhoweriu.

Jaučiamas savotiškas šešėlis, neaiškumas ar sąmoningas planas. Macmillano kelionė Maskvon, pasitarimai su Nikita, jo spaudimas savo sąjungininkų, ypatingai visų pastangų panaudojimas suvesti JAV prezidentą ir Chruščevą pasikalbėjimams, buvo kraitis, kuris turėjo tikslą panaudoti rinkimuose. Laikas atėjo, buvo patiespatinktas, gerai išstudijavus laimėjimo galimybes, žmonių nusiteikimą. Ir darbiečių vadai padarė kelionę į Maskvą, parskubėjo tik paskelbus rinkimų datą. Jie Maskvą panaudojo savo politikai, pasitarimus savo laimėjimui. Rinkimų rezultatams buvo panaudota ir tarptautinės politikos painiavos vizitavimų priedangoje. Nieko draskiško nelaukiama Britanijos vidaus reikaluose laimėjus darbiečiams. Jų valdymą matėme Atlle laikais. Rūpestis tarptautinėje politikoje yra nauji darbiečių vadai, kurie gali nepateisinti savo demokratinės laisvės saugotojų vardo. Šiuo metu, kada Maskva pradėjo taikos ir sugyvenimo neįprastą protegavimą, šauksmą ir "meilės" rodymą, atsiradus Britanijoj nesveikų politikos vėjų, galėjimų ir veiksmų, kurie skaldytų vakariečių minkštą vienybę, būtų skaudus smūgis visam pasauliui ir jo laisvei. Tikėtina, kad visos baimės, prileidimai nepasiteisins. Patys Britanijos žmonės pasirinks geriausią išeitį, savo balsais duos tinkamiausį ir teisingiausį atsakymą.

KST

— Darbas puošia darbininką ir apmoka sunkumus: kaip garbė karaliui tinka, taip ir triūsas puošia mus. **—Schiller**

— Kas sutrumpina man laiką? Darbas. O kas neapsakomai jį prailgina? Tinginystė. **—J. W. Goethe**

Žmonijai turi reikšmės ne daugybė pamokančių žodžių, o vertingieji darbai. Kuo daugiau kalbama, o mažiau daroma, tuo blogiau. **—Seume**

— Prie vieno dalyko susitelkti ir jam atsidėti, — štai pirmoji vaisingumo darbo sąlyga. **—O. Sw. Morden**

— Tenebūnie darbas tau nei pragaras, nei dangus, o tik kelias į Dievą. **Tilmann Pesch**

Plieno streikui besitęsiant, vis dar bandoma susitarti. Čia matyti Pittsburghe posėdžiaujant JAV valstybės iždo sekr. Abel, Arthur Goldberg, generalinis patarėjas, D. J. McDonald ir Hague, plieno darbininkų unijos atstovai. Plieno bendrovių pasiūlymas pakelti 8 ct. valandai unijos atmestas. (UPI)

Spaudoj ir gyvenime

Sovietų septynmetis

Tulas Stasys Laurinaitis "Tėvynės Balse" neužmiršta, visišku tuščiažodžiavimu rašyti apie bolševikinio septynmečio planą. Jis sako:

"Komunistinės statybos septynmetis atskleidžia dar didesnes perspektyvas Lietuvos pramonei augti ir suklestėti. 1965 m. Lietuvos pramonė gamins produkcijos 12 kartų daugiau, negu buvo gaminama iki karo".

Taip. Mes, gyvendami Vakaruose ir būdami atitverti nuo jūsų "geležine uždanga" šitą visą girdime, kad ruošiatės Vakarus ir net Ameriką pasivyti ir pralenkti net ir per septynis, bet per penkerius metus...

Deja, mes tai žinome ir patyriame, jog tie Kremliaus pasivyjimo planai — tik ant popieriaus. Jeigu bolševikiniai vadai per 40 metų nepajėgė prasigyventi tiek, kad savo vergus galėtų nors sočiai pavalgydinti ir aprengti, tai ką bekalbėti apie penkeris metus? Nejaugi komunistinis "dievaitis" Chruščevas galvoja stebuklą padaryti?...

Štai ką apie tą planą rašo septynias savaites keliavęs po Rusiją žurnalistas, Henderson, Toronto dienraštyje "Daily Star" savo devintame straipsnyje:

"Begalinė propaganda žodžiu, rašymu spaudoj, kalbėjimu per radiją ir t.t. — gal jie (rusai) jau ir įtikėję, kad jie pasivys, o gal ir pralenks Ameriką. Tik, deja, po šitokių didelių kalbų — pas juos dar, toli gražu, nieko gero nematyti. Man teko lankytis gerame pustuzinyje sovietiškų fabrikų, kuriuose nemačiau nė vienos modernios mašinos. Daugumas iš tų fabrikų mašinų, kaip buvo, taip ir tebėra tos pačios, kurias jie gavo iš Amerikos ir Didž. Britanijos II-jo Pasaulinio karo metu, kaip "lend-lease" paskolą. Mašinos — jau bebaigiančios visiškai susidėvėti.

"Jų gyvenimo standartas — begaliniai žemas. Šiandieninė Rusija, mūsų akimis žiūrint, dar tebėra labai pilka ir neturtinga. Gi pasivijimo ir pralenkimo terminas — visiškai nebetoli. Jų darbininkų algos — tik ketvirtadalis kanadiečių darbininkų atlyginimo...

"Be to, sovietinio darbininko darbas juk neina gaminimui automobilių, šaldytuvų, plovimo mašinų ir kitų liuksusinių prekių, kurios pakeltų jų gerbūvį. Netgi jis neina jiems patiems ir drabužių gaminimui, kad jie galėtų apsivilkti, o reikia dirbti tik sovietinės jėgos didinimo reikalui — raketoms ,bomboms ir, bendrai, sunkiąjai industrijai, arba — propagandai.

"Pv., Charkove radau gaminamus moderniškus elektrinius reikmenis, skirtus Indijai (prie jų kabėjo kelialapiai su angliškais užrašais jų pristatymo ir paskyrimo vieta), tuo tarpu patys rusai elektrifikacijos srityje — dar labai primityviam stovyje".

Matome, kokia yra tikrovė Sovietijoj vykdant septynmečio planą. Tai taip yra pas "vyresnį brolį". Ką tuomet kalbėti apie pavergtą Lietuvą?

P. Alšėnas

— Darbas puošia darbininką ir apmoka sunkumus: kaip garbė karaliui tinka, taip ir triūsas puošia mus. **—Schiller**

— Kas sutrumpina man laiką? Darbas. O kas neapsakomai jį prailgina? Tinginystė. **—J. W. Goethe**

Žmonijai turi reikšmės ne daugybė pamokančių žodžių, o vertingieji darbai. Kuo daugiau kalbama, o mažiau daroma, tuo blogiau. **—Seume**

— Prie vieno dalyko susitelkti ir jam atsidėti, — štai pirmoji vaisingumo darbo sąlyga. **—O. Sw. Morden**

— Tenebūnie darbas tau nei pragaras, nei dangus, o tik kelias į Dievą. **Tilmann Pesch**

VYT. ALANTAS

Tarp dviejų gyvenimų

ROMANAS

(Tęsinys)

— Vėl negerai, gali nuskęsti...

— Tau šiandien viskas negerai, pikčiurna, — pabučiavo ji jam į kaktą. — Einame valgyti: geri pietūs tau ūpą pataisys. O gal pasakysi, kad ir tušinta veršiena bus negerai?

— Tušinta veršiena, u - u - u, — pasismaguriaudamas sudėjo į vamzdelį lūpas pulk. Šuvalovas, — bet ta tavo naujoji tarnaitė tai man tikrai nepatinka.

— Bet juk ji vietinė rusė, pats sakei, kad galiu ją samdyti, — nustebo Viera.

— Aš nepasitikiu nė vienu vietiniu gyventoju, ar jis būtų rusas ar nerusas: visi jie veidmainiai ir išdavikai.

— Tai tu nori, kad aš likčiau visai be tarnaitės?

— Gerai, gerai, pasikalbėsime apie tai vėliau, o dabar jūs eikite: turiu dar čia darbo. Po valandos būsiu namie.

Šuvalovas pakėlė nuo savo kelių Vierą ir, laikydamas ant rankų, apsisuko keletą kartų į valso taktą.

— Nustok, galvą apsuksi! — ji apsikabino jam aplink kaklą ir padėjo galvą ant krūtinės.

— O tu savo plaukais man visą uniformą sušlapinsi, — jis atsargiai pastatė ją ant žemės. Prie durų Šuvalovas uždėjo savo sūnui ranką ant peties ir paklausė:

— Kaip tau čia patinka?

— Nelabai, neturiu draugų. Ir žmonės čia kalba kažin kokia keista kalba...

— Nieko, mes juos išmokysime rusiškai.

— Bet žmonės čia geriau gyvena, — pastebėjo Viera.

— Iš ko tu sprendi? — suraukė kaktą Šuvalovas.

— Iš visko matyti: jie geriau apsirengę, ir trobos gražesnės.

— Nieko, po metų kitų čia viskas bus lygiai taip pat, kaip mūsų plačiojoje tėvynėje...

15. Petras Niurka kovą tęsia

Petras Niurka, išmestas iš Bėrelio smuklės, po kiek laiko atsigaivaliojo ir, vargais negalais pakilęs, nusvyravo Paberžių gatvėmis. Praeiviai traukėsi jam iš kelio ir baimingai sekė akimis šlitinėjančią, sukruvintą žmogystą. Kairioji jo akis užgriuvo ir žandas ištino, o marškinių apikaklė paraudo nuo kraujo. Jis varėsi dantis sukandęs iš pažeminimo, pykčio ir sielvarto. Žerebcovas jį kruvinai įžeidė, bet jis virė pagieža ne tiek prieš jį, kiek prieš Domą Radvilą, kuris, jo manymu, buvo pats didžiausias jo nesėkmių kaltininkas. Jis turėjo jį liaudies ir savo paties priešą numerį pirmą. Žerebcovą jis linko teisinti tuo, kad didelių perversmų nesą galima daryti užsimovus baltomis pirštinaitėmis. Taip bent jį mokė visi vadukai, su kuriais jam tekdavo susidurti pogrindyje. Jie jam kalė į galvą, kad iš pradžios reikią pakentėti, o paskum būsią geriau.

— Draugas Žerebcovas savo vietoje, bet tas rupūžė kapitalistas gadina visą reikalą, — murmėjo Niurka, žingsniuodamas vieškelio takeliu. Jo krūtinėje tvinksėjo susitelkusi darbėmio neapykanta prieš darbdavį. Tą rusenantį jo širdyje jausmą raudonasis pogrindis pasirūpino išpūsti į didelį, viską pakeliui šluojantį gaisrą.

Kažin kaip savaime jo žingsniai pakrypo Paupio link. Ko jis ten ėjo, nė pats gerai nežinojo.

Vėjas išpūkštė pelenus, o kas dar buvo likę, nuo saulės ir lietaus apsitraukė juoda pluta. Stūksojo tik pamatai ir krosnių kauburai. Šeimyninės krosnies gaubtuvas tebestovėjo vietoje, ir plati, juoda anga vėpsojo kažin kur į tolį. Išdraskyto šulinio rentinio rąstigaliai mėtėsi aplink smarkiai pakrypusią svirtį. Čia pat gulėjo pavirtęs ant šono skardinis kibiras, tur būt, tas pats, iš kurio Aušrys perliejo šaltu vandeniu tą liaudies engėją, pagalvojo Niurka. Jis su įniršiu paspyrė kibirą ir apipėdino visą sodybą, su pasitenkinimu mindamas suzmekusius pelenus. Visos trobos buvo sudegusios. Visa vietovė atrodė taip, tartum čia seniai seniai bebuvo gyventa žmonių.

Paskum jis nuėjo į sodą, kuris išliko sveikas, tik tvoros buvo išvartytos ir vaismedžių šakos aplaužytos. Apmesdamas akimis visą gaisravietę, lyg generolas mūšio lauką, Niurka ne be pasididžiavimo sumurmėjo:

— Vis dėlto tą velnyną išrūkiau...

Bet kažin kodėl tas žygdarbis dabar jo taip nebedžiugino kaip pirma. Bolševikams įsigriovus į Lietuvą, jis jautėsi saugiai ir nešėsi išdidžiai, nes jautė savo užnugaryje galią kompartijos, kuria jis visa savo širdimi tikėjo ir į kurią dėjo visas savo ateities viltis. Jis laukė iš jos teisėto atpildo už savo dešimties metų pogrindinę veiklą. Niurka svajojo apie laimingą ateitį, kada valdžia bus darbininkų rankose ir visi jo rūpesčiai pasibaigs. Atsirėmęs į obelę, jis trynė sau akis ir negalėjo įsiimti sau į galvą, kas atsitiko. Žerebcovo antpuolis Bėrelio smuklėje ir apkaltinimas jo partijos išdavimu jį visai išmušė iš vėžių. Jis pasijuto taip, tartum staiga būtų buvęs išspirtas iš vežimo, kuriuo jis tikėjosi galėsiąs per savo likusį gyvenimą važiuoti saugiai ir ramiai. Ir jis turėjo prisipažinti, kad niekad nebuvo išgyvenęs tokio siaubo, kaip kad tą akimirką, kai įtūžęs Žerebcovo veidas pasviro ties jo galva.

(Bus daugiau)

KRIMINALIZMAS KOMUNISTINĖJE RUSIJOJE

KAN. V. ZAKARAUSKAS, Chicagoje

Kriminalistikos problema visada buvo ir yra filosofų ir psichologų gyvai gvildenama. Nuo seno ieškota atsakymo į klausimą, kodėl tas ar anas padarė nusikaltimą ,kas gi juos pastūmėjo prie kriminalinio nusikaltimo. Šiandien tam klausimui aiškinti yra įvairių nuomonių ir teorijų, kurios skirtingai ji sprendžia, duodamos skirtingus atsakymus. Marksistai-komunistai į šį klausimą taip pat turi savo atsaką. Tai labai paprastas, jokiais gilesniais samprotavimais neparemtas. Komunistai į nusikaltimą žiūri kaip į protestą prieš tokią valstybės ir visuomenės santvarką, kuri ne tik leidžia žmogų išnaudoti, bet tiesiog tokio išnaudojimo reikalauja. Taip aiškino komunistai nusikaltimų priežastis prieš keturias dešimtis metų.

Šiandien atrodo jau kitaip. Aiškinant nusikaltimų priežastis, komunistai yra priversti tylėti arba naujas teorijas išgalgolvoti. Toji "dogma", kuri ank sčiau jų taip garsiai buvo skelbiama, dėl ko kriminaliniai nusikaltimai atsiranda, turėjo būt iš gyvenimo išbraukta. Kadangi šių dienų bolševikinėje Rusijoje nusikaltimų yra kur kas daugiau, negu taip vadinamuose kapitalistiniuose kraštuose. Šian dien taip pat ten yra žudynių ir apiplėšimų, nors joje socializmas jau senai gyvuoja. Tat, seniau kartotas ideologinis atsakymas į klausimą dėl kriminalinių nusikaltimų priežasties neteko savo prasmės, kadangi apstus nusikaltimų skaičius verčia ieškoti kitokio atsakymo.

Kriminalinius nusikaltimus slėpdavo

Dar prieš penketą metų Kremliaus viešpačiai visus kriminalinius nusikaltimus, kurie įvykdavo bolševikinėje Rusijoje, drausdavo viešai spaudoje skelbti. Jie buvo slepiami, nutylimi. Tat, anksčiau sovietiniuose laikraščiuose nebuvo spausdinami ne tik jokie kriminaliniai reportažai, bet ir mažiausios žinelės apie kriminalinius nusikaltimus. Reiškia, norėta pasauliui parodyti, kad bolševikinėje Rusijoje jau išnyko visi žmogžudžiai, plėšikai vagys ir kiti niekšai. Žinoma, tai buvo geriausia priemonė slėpimu pateisinti ir apsaugoti "dogmą" dėl nusikaltimų priežasties. Tačiau toks paslaptingumas nieko nepadėjo, kadangi gangsterizmas komunistinėje Rusijoje vis daugiau ir daugiau didėjo, todėl šią problemą iškelti aikštėn privertė pats gyvenimas. Staigiai ėmė daugelis sovietinių laikraščių viešai šią nemalonią temą labai išsamiai diskutuoti.

Šiandien ideologinis nusikaltimų kilmės aiškinimas jau visai neprisimenamas. O tik ieškomos praktikinės priemonės ir būdai, kaip sumažinti skaičių kriminalinių nusikaltimų. Šiandien jau beveik kiekviename laikraštyje yra talpinami platūs reportažai apie žmogžudystes, vagystes, suktybes ir pan. Ar gi nekeista, kad tai vyksta kaip tik toje valstybėje, kurioje jau kelios dešimtys metų komunistinė santvarka gyvuoja. Kovai su kriminaliniais nusikaltėliais vyriausybė kreipėsi į savo pavaldinius, prašydama jų pagalbos, kartu keldama mintį, kad girdi, tai kiekvieno piliečio būtina pareiga, nes kriminalistas yra pavojingas kiekvieno piliečio gyvybei ir nuosavybei.

Darbininkų milicija

Fabrikuose buvo suorganizuota ir taip vadinamoji "darbininku milicija", kuri turi sekti darbo metu darbininkų elgseną įmonėse. Į tą darbą yra įkinkyta ir komunistinis komjaunimas, kuris savo ruožtu suorganizavo iš savo tarpo milicijos dalinius, kurių pareiga yra kontroliuoti nepilnamečių elgesį gatvėje ir viešose vietose. Maskvos viešpačiai šiandien aiškiai mato, kad komunistinės propagandos išgražintos įvairiais komunistiniais šūkiais komunistiniam žmogaus auklėjimui dar neužtenka ir, kad ji sovietiniuose miestuose kriminalinių nusikaltimų negali išnaikinti. Juk, rodos, kad keturiasdešimt metų pilnai pakaktų išauklėti komunistinį žmogų, kuris būtų nusikratęs "tokiomis kapitalistinėmis liekanomis" ir iš viso tos "liekanos" jau seniai per tiek metų turėjo būti išnykusios net ir iš žmonių sąmonės. Kadangi kiekvienas kriminalinis nusikaltimas pagal komunizmo doktriną, yra tiesioginis pasikesinimas prieš valstybinę santvarką, bet tikrumoje išeina visai priešingai. Visą laiką buvo garsiai linksniuojama, kad betkokie kriminaliniai nusikaltimai iš gyvenimo išnyks, kai tik bus valstybėje įvesta komunistinė santvarka. Šiandien pilkiai komunistai mato, kad iš tikro kriminalinių nusikaltimų procesas nemažėja, bet priešingai, — didėja.

Komunizmo moralė

Keturiasdešimt metų Kremliaus viešpačiai šaukė, kad nėra tokios etikos, kuri visus vienodai saistytų. Keturiasdešimt metų mokė, kad tai, kas tau yra naudinga, tai tas yra ir gera. Ir kad šie du dalykai savo esmėje niekuo nesiskiria. Jei tik tau kas yra naudinga, tai ir gera. Komunistų vadai žmones mėgina jau įrinti, kad religija yra žmonių mulkinimas. O tokios moralės, kurią krikščionys moko, "visai nėra". Todėl netenka stebėtis, kad ta dalis žmonių, kurie atsipalaidavo iš moralės varžtų ,o ypač jaunimas, ramia sąžine kesinasi į artimo gyvybę, jo nuosavybę. Bet kam juos už tai kaltinti? Juk to išmokė komunistinė etika. Jie daugiau nieko ir nežino ,kaip tik tai, kad jėga yra jų teisė...

Izvestija paskelbė tokį kriminalinį reportažą. Vienas Maskvos darbininkas paauglių veikėzų buvo peiliais subadytas už tai, kad jis tramvajuje juos išbarė, kai jie užkabinėjo ten važiuojančią nepilnametę mergaitę. "Tokiai rūšiai žmonių — rašo tas pats laikraštis — neturėtų būti vietos mūsų visuomenėje". Bet kas iš to, kad tame pačiame Izvestijos laikraštyje kitame puslapyje yra patalpintas straipsnis, kuriame dėstoma apie komunistinį moralės mokslą, kuriame iškeliama tokia mintis, kad tas pats veiksmas gali būti geras arba blogas, žiūrint kokioje valstybinėje sistemoje buvo įvykdytas, kapitalistinėje ar komunistinėje.

Nestebėtina, kad komunistai atsiduria užburtame rate. Iš vienos pusės skelbia, kad nusikaltėli galima perauklėti, bet iš kitos pusės reikia kuo griežčiausiai su juo kovti, o tam yra sekmingiausia priemonė mirties bausmė, kurią komunistai labai dažnai ir panaudoja. Bet gi komunistiniuose kraštuose atskirti kriminalinį nusikaltėlį nuo politinio yra nelengva. Sakysm, kas nors nušovė partijos narį. Na, dabar išspręsk, ar tai buvo kriminalinis ar politinis nusikaltimas? Ar tas žmogžudys buvo režimo priešas, o gal tai atlikti įgaliojo partija. Ir taip, toks nusikaltimas susipainioja su kitu nusikaltimu.

Automobiliais užblokuota gatvė Township, Mich., miestelyje, kad vaikai saugiai galėtų eiti į mokyklą. Reikalaujama kelią praplatinti, nes jis labai pavojingas, ypač vaikams einant į mokyklą. (UPI)

Vasario 16 gimnazijos fizikos kabinetas

H. ANTA NAITIS

Mokslui eiti aukštesnioje mokykloje reikia mokslo priemonių. Šitas reikalas aiškus pedagogikoje jau nuo tų laikų, kai gyveno ir dirbo pedagoginį darbą žymieji pedagogai Pestalozzi ir Frobel. Tos priemonės ypač reikalingos gamtos ir fizikos chemijos mokslams eiti. Iš penkių pirštų gamtos dėsnio, gamtos tiesos neišlauši. Eksperimento reikšmė paaiškėjo gamtos moksluose nuo šešiolikto amžiaus. Modernioje mokykloje eksperimentavimas yra pati svarbioji sudedamoji dalis kiekvieno ekzaktinio mokslo mokymo. Todėl visų kraštų aukštesniose mokyklose yra įrengti fizikos, chemijos ir gamtos kabinetai ir laboratorijos. Mokslo priemonės yra precizinės, jų pagaminimas reikalauja daug kruopštaus darbo, todėl jos yra brangios; geri fizikos kabinetai kai nuoja iki 50 tūkstančių DM ir daugiau.

Vasario 16 gimnazijai nuo pat jos egzistaviuo pradžios teko susirūpinti mokslo priemonių įsigijimu. Reikėjo pradėti rankioti nuo vinies, nuo peilio, nuo batareikos, tai pasiskolinant kuriam laikui, tai per kant paprastose krautuvėse. Pirmąją pradžią Vasario 16 gimnazijos fizikos kabinetui suteikė ULB Vokietijos krašto valdyba, atgabendama 1952 m. į gimnaziją kažkokiu būdu įgytąsias Pinnebergo Baltijos universiteto užsilikusias fizikos ir technikos mokslo priemonių liekanas. Bet šita dovana pasirodė mažai ko verta. Tai buvo arba sutręsusios mokslo priemonės, dažniausia nebe funkcionuojančios, arba aparatai (kaip, pvz., alyvinė pompa) su išmontuotais reikalingais elektriniais motorais, arba tai buvo šiaip aparatų atskiros dalys. Reikėjo trečdalį tų pristatytų mokslo priemonių išbraukti iš sąrašo ir išmesti. Bet visdėlto likusieji daiktai sudarė fizikos kabineto pradžią, jeigu tokį pavadinimą čia galima pavartoti, nes pats minimas kabinetas tai buvo mažas kambarėlis, kuriame atskiros klasės mokiniai su mokytoju jokiu būdu netilpdavo; todėl daiktų didelė dalis buvo su krauta kitam kambary.

Turimieji ištekliai buvo suvartojami bėgamiesiems gyviems reikalams tenkinti. Mokslo priemonių įsigijimas buvo atidedamas į paskutinę vietą. Bet vis tik vieną kitą priemonę teko nusipirkti gavus lėšų iš gimnazijos kasos.

Buvo nupirkti keli motoriukai, baromentras, termometras, buvo Muenchene įsigytas geras projekcijos aparatas — episkopas ir didelis ekranas. Minint vasario 16 d. šventę 1952 m. Diepholze buvo pirmą kartą tas aparatas pavartotas, rodant Lietuvos vaizdus iš Lietuvos vaizdų albumo.

Dalykai nė kiek nepagerėjo, kai gimnazija persikėlė iš Diepholzo į Huettenfeldą. Visi turimieji kambariai buvo paskirti klasėmis, fizikos kabinetui nebuvo vietos, todėl jis buvo patalpintas bendrabučio III-jo aukšto palėpėje, kur džiovinami baltiniai ir sukraunami archyviniai daiktai. Buvo daug bėdos sunešti visas atsivežtąsias mokslo priemones į trečią aukštą. Mokiniai fizikos pamokoms turėdavo karabozdytis siaurais vingiuotais sraigtiniais laiptais į viršų. Tik 1955 metais situacija pasikeitė, kai gimnazijos direktorius Literskis leido fizikos kabinetą perkelti į du palyginamai erdvius kambarius šalia kitų klasių. Vienas kambarys buvo pavartotas kaip fizikos laboratorija ir kartu auditorija, antras didesnis kambarys buvo pavartotas kaip fizikos kabinetas, kuriame tilpo visos turimos priemonės. Patys mokiniai įrengė kambarius, nu dažė gautąsias iš IRO likučių spintas, ir sudėjo į jas visus turimus daiktus. Vėliau 1956 m. padidino fizikos kabinetą Šveicarijos Evangelikų sąjunga, kuri atsiuntė gimnazijai apie 20 atskirų priemonių, tiesa, jau vartotų, bet dar veikiančių; priemonės nebuvo geriausio kalibro, bet visgi geros ir reikalingos. Daug praturtino fizikos kabinetą Vakarų Vokietijos Pabėgėlių ministerija. Šios ministerijos min. prof. Oberlaender pats buvo 1957 m. atvykęs į gimnaziją, ir teiravosi dėl gimnazijos piniginių iš teklių. Tuojau po savo vizito ministeris paskyrė mokslo prie monėms 5,000 DM, iš kurių dalis buvo pavartota turimųjų fizikos kabineto priemonių skaičiui padidinti. Už šiuos pinigus buvo įsigyta nemažai naujų mokslo priemonių. Toliau 1958 m. kun. prof. dr. Končius praplėtė fizikos kabinetą. Per Care organizaciją Bad Godesberge, Vokietijoje, jis išrūpino gimnazijai reikalingų prie monių, kurių piniginė vertė 1,-325.25 DM. Dabar, proteguojant kan. J. Končiui, tikimasi gauti iš Care organizacijos dar žymiai didesnė suma fizikos mokslo priemonėms įsigyti. Kun. prof. Končaus įnašas bus pats didžiausias. Be minėto prof. Končiaus dar du kiti tautiečiai padėjo fizikos kabinetui plėstis. Pirmiausia padinėtinas yra Lukavičius, gyv. Australijoje. Jis kelis kartus siuntinėjo iš tolimos Australijos gimnazijai įvairių mokslo priemonių. Minėti šie atsiųstieji daiktai: strauso kiaušinis, bumerangas, laikrodis, aneroidinis barometras, Kalėdų eglutei papuošti lempučių rinkinys, opal akmenukas, šviečiąs įvairiomis spalvomis, paveikslas, vaizduojąs laisvės stovylą, pailgos žalios ir raudonos batareikos, radioaktyvės medžiagos gabaliukas ir t.t.

Tautietis Kulvietis, gyv. Vakarų Vokietijoje, atsiuntė dovanų universalinį matavimo aparatą, vad. "tavocordu", matuoti elektros srovės įtampai ir stiprumui; pastarasis aparatas kelių šimtų DM. vertės.

Taipgi tenka paminėti du geradarius: inžinerijos lietuviškos kuopos vadą kapitoną Valiūną, paaukojusį fizikos kabinetui didelę spintą ir tos pat kuopos reikalų vedėją leit. Bendoraitį, kuris kartą su kitais kuopos vyrai išdažė ir išbaltino vieno fizikos kambario sienas, padarė kilnojamas lango užuolaidas ir išgraviravo fizikos kambarių pavadinimus.

Toliau tenka paminėti dar gimnazijos mokinius ar studentus, baigusius gimnaziją ir studijuojančius Amerikoje ar Vokietijoje, kurie dovanojo gimnazijai tai vieną, tai kitą daiktų. Jų buvo daug, visus sunku ir išvardinti. Bet keturius turiu būtinai paminėti: stud. Brinkį, paaukojusį lėktuvo modelį su motoru, buv. mok. Mansytę, paaukojusią išvažiuajant į JAV šiek tiek sugadintą radijo aparatą, mok. Čepulevičių, paaukojusį mažą mikroskopą, buv. mok. Grintelį, atsiuntusį iš Amerikos 30 DM. įvesti fizikos kabinete neono apšvietimą.

(Nukelta į 5 psl.)

Iš Skandinavijos, prieinamiausiomis kainomis persiunčiami į Pabaltijos kraštus ir Rusiją.

VERTINGI DOVANŲ SIUNTINIAI

(iki 20 kg.)

Mes turime gerus santykius su Pramonės įmonėmis ir urmo sandėliais ir dėl to galime prieinamiausiai pirkti geriausias vidaus ir užsienio prekes. Pasirinkite trumpiausią, pigiausią ir greičiausią persiuntimo būdą.

Rašykite vokiškai arba angliškai.

Rudolfs Kerls, Bodalsvagen 19, Stockholm - Lidingo Sweden.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

PRECIN PHOTO STUDIO

(Incorporated)

EDVARDAS ULIS, sav.

4058 ARCHER AVENUE

Tel. Virginia 7-2481

DAINA CO

Sav. inž. A. Seménas

Televizijos - radijai - fonografai - plokštelės - elektr. virtuvės prietaisai - laikrodžiai - raš. mašinėlės - radijų, TV ir elektros lempos - įv. atenos - svarstyklės - baterijos - dalys ir kit.

PARDAVIMAS - TAISYMAS

3321 S. Halsted St. - CL4-5665

Atd.: 9-6. pirm.-ketv. 9-9. Sekm. užd.

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. BIshop 7-7075

LITHUANIAN MELODIES

RADIO VALANDĖLĖ

Stotis WPAG, banga 1050

Sekmadieniais 1:00—1:30 p. p.

Direktorius RALPH VALATKA

15756 Lesure, Detroit 27, Mich.

BRoadway 3-2224

NUO UŽSISENĖJUSIŲ BEI SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ ... negali ramiai sėdėti arba naktimis miegoti dėl jų užsisenejusios žaizdos niežėjimo ir skaudėjimo senų atvirų ir skaudžių žaizdų — uždėkite LEGULO OINTMENT. Jos gydymo ypatybės palengvins Jūsų skausmą ir galėsite ramiai miegoti naktimis. Vartokit ją taipgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi prašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi prašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Yra tinkama vartoti nuo išsiūstančios, suskilusios odos, dedirvinių odos išbėrimų ir t.t., taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų.

Legulo Ointment yra parduodama: po 75 centų, $1.25 ir $3.50 (paštu, $3.85). Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse: Milwaukee, Wis., Gary, Ind., Detroit, Michigan arba rašykit ar atsiųskite Money Orderį į —

LEGULO, Department D.

5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

SUTEIKITE SAVO DRAUGAMS MALONUMĄ!

Mūsų įstaigos augimui prisidėjo taupytojų — kuriems patiko mūsų patarnavimas — rekomendacijos savo draugams. Jei Jūs esate mūsų klijentas, pasakykite savo draugams apie mūsų gerą patarnavimą, vertingą pelną bei apdraustą saugumą, kurį čia gaunate su taupomąja sąskaita. Jei dar nesate mūsų klijentas, prašome — atvykite ir įsitikinkite! Visuomet priimsime draugiškai.

Indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki $10,000 kiekvienam asmeniui

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS and Loan Association

1800 S. Halsted St.

Tel. HAymarket 1-2028

PATS LAIKAS SIŲSTI DOVANAS KALĖDOMS

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylons, taffeta, aksomo ir kitų medžiagų siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą — už žemas kainas!

Geriausios ANGLIŠKOS ir "Worstead" MEDŽIAGOS KOSTIUMAMS, PALTAMS, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar už jardą tik..... $4.50

60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai $1.89

48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos vertės iki $2.98, tiktai $1.19

Pirkę medžiagos daugiau už $20.00, gaus nemokamai medžiagos vienai suknelei. Ypatingai didelis pasirinkimas vilnonių ir šilkinių medžiagų suknelėms.

Čia jūs rasite didelį pasirinkimą inpilams medžiagų; nuotakoms "lace" satino, taffeta, "brocades", aksomo. Shantung šilko ir kt. Yra liekanų medžiagų pamušalams už ypatingai žemas kainas.

STEIN TEXTILE CO.

1306 SOUTH UNION AVENUE

1 blokas į rytus nuo Halsted St. 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 6 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak. UŽDARYTA PIRMADIENIAIS.

Tel. MOnroe 6-8152. FREE PARKING — kitoje pusėje gatvės

SIUNTINIAI SIUNČIAMI Į SOVIETŲ RUSIJĄ — UKRAINĄ, LIETUVĄ, BALTGUDIJĄ, LATVIJĄ ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS. SIŲSKITE DOVANŲ SIUNTINIUS DABAR!

Pasinaudokite patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th Street, New York 11, N. Y. — Tel. CHelsea 3-2583

Atdara šiokiadieniais nuo 9 v. r. iki 6 p. p., sek mad. 9 v. r. iki 4 poniet.

141 Second Avenue, New York, N. Y. — Tel. GRamercy 5-7430

MŪSŲ SKYRIAI:

332 Fillmore Ave. Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674	308 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040	132 Franklin Ave. Hartford, Conn. Tel. CHapel 6-4724	
900 Literary Rd. Cleveland 13, Ohio Tel. TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau Detroit 12, Mich. Tel. TOwnsend 9-3980	632 W. Girard Ave. Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878	39 Raymond Pl. W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2877

Mūsų didelė ir patikima firma yra jau patenkinusi tūkstančius klijentų. 100% garantuoja, kad kiekvienas siuntinys bus įteiktas. Bus išsiunčiamas 48 val. laikotarpyje. Pasieks savo paskyrimą 6-7 sav. laikotarpyje; oro paštu 7-12 dienų. Mūsų įstaigoj rasit didelį pasirinkimą 1-os rūšies prekių.

Reikalaukite mūsų katalogo, nemokamai. Ten pažymėtos visos išlaidos už muitą ir patarnavimą.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR SINCLAIR GAZOLINAS

Lyginimas, dažymas. Taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai: keičiamos dalys ir t. t.

Darbas atliekamas patyrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta nuo 8 val. ryto iki 6 v. v. Šeštad. iki 12 val. d., sekmad. uždaryta

1934 W. 59th Street Tel. GRovehill 6-9136

M. ČESAS

TV — RADIJAI — HI-FI — STEREOFONINIAI HI-FI VOKIŠKI

FRANK'S Television and Radio, Inc.

SALES & SERVICE Sav. P. Keršis, P. Endzelis, J. Bendoraitis

3240 South Halsted Street Tel. — CA 5-7252

JUOZUI ČIUVINSKUI 60 METŲ

Brazilijos lietuvių žymus veikėjas ir pramonininkas kap. Juozas Čiuvinskas neseniai atšventė savo 60 m. jubiliejų. Gydytojų patariamas apsigyventi šiltuose kraštuose, jis prieš 30 metų atvyko Brazilijon. Pergyvenęs sunkių laikų, jis galop prasimušė pramonėn ir dabar turi geležies išdirbinių fabriką, kur dirba apie 50 darbininkų. Jis uoliai dalyvauja ir lietuvių visuomenės veikloje, būdamas pirmininku Lietuvių Sąjungos Brazilijoj, įsteigtos 1931 m. Čia dedame kap. Čiuvinsko interview, duotą muzikui p. J. Kaseliunui per radijo valandėlę.

— Kaip jaučiatės sulaukęs šio garbingo amžiaus?

— Į ši klausimą, mano mielas, galiu atsakyti jog jaučiuosi puikiausiai, nes manyje tebeviešpatauja 1918-19 metų dvasia, nes trokštu kuogreičiausiai matyti Tėvynę laisvą ir nepriklausomą, gal šitas laukimas ir yra stipriai atsiliepęs į mano net fizinį stovį, nes iki šiolei dar nepasidaviau senatvei ir nepažįstu fizinio susmukimo bei įvairių ligų, nes visuomet reikia būti pasiruošusiam bet kokiu būdu padėti Tėvynei išsilaisvinti.

— Kokie Tamstos prisiminimai iš Lietuvos?

— Sunku man bus perduoti keliais žodžiais prisiminimus apie mūsų buvusią laisvąją Tėvynę. Tai buvo žemiško rojaus kampelis, kur visi buvo laisvi, kur tikrai nebuvo vergijos, kur viešpatavo teisė, gerovė ir meilė. Visi buvo sotūs, nebuvo alkanų, nes turtai buvo beveik lygiomis padalinti, nebuvo turtuolių, bet taip pat nebuvo ten ir badaujančių, visi turėjo darbo, visi buvo patenkinti, visi džiaugėsi gyvenimu, nebuvo ten analfabetų, visi buvo raštingi, tad kultūringumo atžvilgiu Lietuva buvo pasivijusi net kultūringiausias pasaulio tautas. Palyginus laisvės metų gyvenimą su dabartiniu, yra diena ir naktis, nes ten šiandieną vietoje laisvės viešpatauja priespauda, vergija ir ašarų pakalnės. Tad tegul Dievas padėda mums greičiau atgauti laisvę, nes be laisvės mes nenurimsime, tai privalo žinoti visas pasaulis.

— Kokie Jūsų užsimojimai ateityje bei ko pageidautumėt ir ar bemanote dalyvauti ir toliau visuomeniniame darbe?

— Mano didžiausias pageidavimas, kad Aukščiausias leistų man dar išgirsti, kad Tėvynė vėl laisva ir nepriklausoma, nes tuomet ir mirtis būtų lengvesnė. O kas link dalyvavimo visuomeniniame darbe, priklausys kiek jėgos leis, nes Tėvynė iš kiekvieno mūsų laukia pagalbos ir tos pagalbos mes jai atsakyti negalime.

— Ką manote apie Lietuvos kolonijos įkūrimą Britų Hondure?

— Mano manymu, mes privalome išnaudoti visas pasitaikiusias galimybes sukurti savąją lietuviškąją koloniją, nes nežinome kuomet Tėvynė vėl laisvę atgaus? Jei užtruks, mes lietuviai sutirpsime svetimųjų jūroje, o sukūrę savo lietuvišką koloniją mes čia išlaikysime savo kalbą, papročius, tikybą ir kultūrą. Tad tokia kolonija ir Tėvynei nepriklausomai esant gali gyvuoti ir būti naudinga. Tai būtų lyg naujoji Lietuva ir lietuviai galėtų pasirinkti kur kas norėtų gyventi, nes tokiu būdu turėtume : Lietuvą karštą, su tropikų klimatu ir Lietuvą su šalta žiema. Nes pavyzdžiui **aš pats išvykau iš Tėvynės, nes gydytojų patarimu turėjau vykti į šiltesnio klimato kraštus.** Jei tuomet jau būtų buvusi **antroji Lietuva** tropikų kraštuose, be abejo aš būčiau į ten nuvykęs, o ne kur kitur. Be to, šiandien mums yra lengviau sukurti tokią naują Tėvynę, nes visi su pasigailėjimu žiūriu į mūsų šių dienų nelaimę ir be to visi jau žino jog lietuvių tautos žmonės yra vertingi ir todėl mums visur bus lengviau to pasiekti. Dabar, ar Honduras ar kur kitur mes imsime kurtis tai parodys ateitis, bet kur tik rasime patogesnes sąlygas — nepraleiskime progos. Esu tikras, kad šiai idėjai dauguma lietuvių pritars, tik reikia tinkamų vadų. Čia Brazilijoje mes turime vieną iš tokių vadų, energingą ir tam darbui pasišventusį mokytoją ir muziką p. J. Kaseliūną, jei tokių entuziastų atsiras daugiau, tai naujos Tėvynės kūrimo idėjos darbas yra užtikrintas.

Guthrie, Okla., stiprus lietus užtvindė gatves. Tai didžiausias potvynis per keliasdešimt metų. (UPI)

Pastabos ir nuomonės

NEATSISAKYKIME METRINIŲ MATŲ

S. AŠTAS

Visame pasaulyje, išskyrus anglosaksų kraštus, yra vartojama aiški, paprasta, patogi ir logiška metrinė matų ir svarsčių sistema. Atvykę į Ameriką ir susidūrę su angliškais metais, lietuviai pabėgėliai tuo pažiūriu pasijuto atkelti į akmens amžių. Pradžioje visi tie svarai, uncijos, inčai, mylios ir Fahrenheito termomentras atrodė visišku nesąmonių rinkiniu, savo painumu ir nelogiškumu tolygiu kiniečių raštui. Net ir su laiku priversti su tais matais kiek apsiprasti, tik nedaugelis jais gali pilnai laisvai operuoti ir tikrai niekas jų nepamėgo ir neprisiėmė. Kiek teko patirti, net ir dešimčiai metė praslinkus nemaža europiečių pabėgėlių vis dar savo reikalams tebenaudoja metrinę sistemą, o reikalui esant angliškus matus aiškumo dėliai išsiverčia į metrinius.

Archaiška sistema ....

Mūsų spaudoje tuo reikalu nesimato tvirto nusistatymo. Vieni autoriai savo straipsniuo se lakiosi metrinės sistemos; kiti, atrodo baigę mokslus Amerikoje, jau naudoja angliškus matus. Laikraščių redakcijos daugumoje irgi neparodo tam aiškesnės politikos ar griežtesnės linijos. O tačiau šis reikalas yra daug svarbesnis, kad juo visiškai nesidomėtų ir jį ignoruotų. Mums europiečiams atsisakymas nuo metrinės sistemos ir grįžimas prie archaiškų ir gramozdiškų angliškų matų yra regresas ir turi būti laikomas nedovanotinu kompromisu ir net apsileidimu. Tiesa, aplinkos verčiami mes turime susipažinti su vietiniais matais ir svarsčiais ir išmokti juos naudoti, kiek tai yra būtina dabartinėse gyvenimo sąlygose, tačiau mes jokiu būdu neturime užmiršti ir atsisakyti nuo naudojimo, kur tas yra įmanoma, nepalyginamai tobulesnes metrines sistemas. Ypatingai svarbu tai yra mūsų spaudoje. Straipsnių autoriai, o taip pat ir pačios laikraščių redakcijos turėtų visur ir visuomet naudoti tik metrinius matus. Tai liečia tiek mokslinius straipsnius, tiek kasdienines žinias bei šlap įvairius pranešimus. O kad patenkintų tuos skaitytojus, ku galima šalia skliausteliuose pateikti metrinių matų nepažįsta, tiekti atitinkamą angliška matą, pvz. 3 m. (10 pėdų). Šitokiu būdu būtų galima išlaikyti platesnį metrinės sistemos panaudojimą ir kartu išvengti neaiškumų. Gi knygose turėtų būti panaudojami išimtinai tik metriniai matai ar svarsčiai, reikalui esant knygos pabaigoje pridedant palyginamąją matų lentelę. Mes visi tikimės, kad anksčiau ar vėliau svetur išleistos knygos pasieks skaitytojus Lietuvoje. Išsilaisvinus nuo bolševikų tokios knygos gali būti labai reikalingos ir plačiai reikalaujamos. Lietuvoje angliškų matų niekas nežino ir nesupranta, todėl knygos, kuriose tokie matai būtų naudojami (ypač mokslinio pobūdžio knygos, statistinės lentelės ir t.t.) būtų Lietuvos skaitytojui praktiškai nepritaikomos; kiekvienu atveju jų panaudojimas būtų susijęs su dideliais sunkumais ir nepatogumais. Taipogi reikia pripažinti, kad metrinė sistema yra organiškai susijusi su pačia lietuvių kalba, galima sakyti sudaro kalbos dalį ir todėl lietuvių kalba parašytoje knygoje angliški matai visuomet pasiliks aiškia ir nesiderinančia svetimybe.

Sąjudis už metrinę sistemą

Tenka pastebėti, kad pastaruoju metu jau ir pačių amerikiečių tarpe atsiranda balsų, raginančių pereiti prie tobulesnės metrinės matų sistemos. Asmenys, turėję progos pabūti Europoje, negalėjo nepastebėti metrinės sistemos pranašumo ir patogumo visose srityse. Ypatingai įvairūs mokslininkai bei specialistai, kuriems ypač dažnai tenka susidurti su visokiais matavimais ir jų apskaičiavimais, aiškiai įsitikino metrinės sistemos milžiniškų pranašumų palyginant ją su atsilikusia ir beprasmiška angliška sistema. Vienas mokslininkas net tvirtina, kad sovietų pasisekimai rakietų srityje dalimi yra pasiekti dėka metrinių matų. Kaikurios įmonės, daugiausia vaistų pramonėje jau yra perėjusios prie metrinių svarsčių ir teigia, kad tuo būdu sutaupyta milijonai dolerių, išvengiant įvairių klaidų ir suprastinus apskaičiavimus. Deja, pažanga šioje srityje Amerikoje dar labai maža

(Nukelta į 7 psl.)

Įsigyvenusiai bendrovei, kuri nori pereiti į urmo prekybą, reikalingas vienas stambesnis dalininkas, kuris vėliau galėtų perimti tos bendrovės vadovavimą. Asmuo turi žinoti anglų kalbą ir suprasti ir mėgti prekybą. Ateitis užtikrinta. Rašykite šiuo adresu:
DRAUGAS, Adv. No. 1628, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

RINOS & VANDENS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
(Gutters & Downspouts)

DEDAME VARIO — "COPPER ALLOY" METALO RINAS ir VAND. NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS už tokią pat kainą, kaip ir "galvanized". Jų niekad nereikia dažyti ir jie ištveria neribotą laiką.
VISOKIUS STOGUS taisome ir atremontuojame. Garantuojami 5 metams.
DŪMTRAUKIUS IR "SMOKSTACKS" išvalome, atremontuojame ir atliekame "tuckpointing".
NAMŲ RINAS IŠVALOME ir pataisome, išsmaliname iš vidaus ir nudažome. Bus kaip naujos.
Mūsų firma yra didžiausia šioj srity, atliekame darbą kuo geriausiai, už žemiausias kainas visame mieste. Visas mūsų darbas garantuojamas. Esame pilnai apsidraudę. Kreiptis galima diena ar naktį ir sekmadieniais. Telefonai —
LAwndale 1-6047 arba
ROckwell 2-8778
Mielai Jums patarnausime

Lietuvių tautos tauriausios asmenybės **Arkivysk. Jurgio Matulaičio-Matulevičiaus**

UŽRAŠAI

TRIJOSE DALYSE:

I. Užrašai: Mintys, pastabos, pasiryžimai. Čia kaip tik atsiskleidžia Arkivyskupo Jurgio gilus tiesos įžvelgimas bei visiškas pasiaukojimas tarnauti Dievui, Bažnyčiai ir sielų išganymui.

II. Laiškai. Tai įvairiems asmenimsašytų laiškų ištraukos, gyvenimiškos išminties perlai, išreikšti patarimų, paraginimų ir paaiškinimų formoje.

III. Vilniuje. Žvilgsnis į Arkivyskupo kančias pernėstas senoje Lietuvos sostinėje, kur Jis stengdamasis būti visiems visakuo, kad visus laimėtų Kristui, daugiausia yra nukentėjęs.

Knyga turi 220 pusl., paveiksluota ir įrišta į kietus viršelius. Kaina $2.50.

Užsakymus su pinigais siųskite:
4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.
"DRAUGAS"

Vasario 16-tos gimnazija

(Atkelta iš 4 psl.)

Kai peržvelgi visus geradarius, kiek daug lietuviško solidarumo, kiek daug bendro reikalo supratimo! Tiesiog ir nežinai, kaip reikia atsidėkoti, ko kių pastangų reikia imtis, kad atitikti aukotojų siekius ir aspiracijas. Dabar fizikos kabinetas turi kaikuriuos vertingus aparatus. Juos kelis išvardinsiu: katodinių spindulių vamzdį, Brauno vamzdį, mažą Roentgeno aparatą, radiotechnikos dalių rinkinį, trumpų bangų siųstuvo dalių rinkinį, Tesla aparatą, oro pompą, įvairių motorų modelius ir t. t.

Neatsižvelgiant į visa tai, fizikos kabinetas dar nėra pilnai įrengtas, dar nėra pasiekęs moderniojo aukštesnėsės mokyklos fizikos kabineto lygio. Dar trūksta kaikurių būtinų daiktų, k. a. elektros srovės skirstytojo, kaikurių motorų, kaikurių brangesnių aparatų radioaktyvumo ir atomistikos srity. Ši pastaroji sritis vis daugiau nagrinėjama aukštesnioje mokykloje.

Tikimasi, kad kaikurios organizacijos, kaip antai, Lietuvių Inžinierių sąjunga Amerikoje, supras Vasario 16 gimnazijos fizikos kabineto reikšmę ir jo turimąsias spragas ir pasirūpins jas dalinai užpildyti.

Tiesa, Lietuvos Inžinierių sąjunga, paskatinta buv. ministerio V. Sidzikausko, jau buvo surinkusi apie 1,000 DM. vir šminėtiems reikalams. Bet kai tik tuo metu (tai buvo praeitais metais) buvo sprogęs gimnazijos katilinės vienas katilas, ir surinktoji suma bendru sutarimu buvo pavartota katilams ir pečiams sutaisyti.

Tikimasi, kad Lietuvių Inžinierių sąjunga dar kartą pasiryš parankioti aukų gimnazijos mokslo priemonėms. Taipgi tikimasi, kad ir atskiri žmonės, ypač buvę gimnazijos mokiniai, kurie gyvena Amerikoje ar kitur, supras, kad gimnazijos mokslo lygiui pakelti reikia mokslo priemonių, ir kad tų mokslo priemonių niekuomet nėra perdaug.

Pakelkime visi bendromis jėgomis lietuviškos institucijos mokslo lygį!

Baltimore, Md.

Lietuvių Bendruomenės Baltimorės skyrius ruošia jaunimo vakarą spalio 31 d., šeštadienį. Lietuvių didžiojoje salėje, 7:30 v. v. Tą pačią dieną bus dailininko Pautieniaus meno kūrinių paroda. Parodos atidarymas bus 6 v. p. p. Lietuvių salėje. Mūsų vakaro meninę dalį išpildys jaunimas. Visi kviečiami dalyvauti. **E. M.**

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimas-taisymas. Sek. uždaryta.

$500 IKI $1500 NUOLAIDOS ANT NAUJO 1959
Chrysler — Plymouth — Imperial
Daugybė gerų visų išdirbysčių vartotų automobilių
Galima nupirkti be pinigų — išsimokėjimais

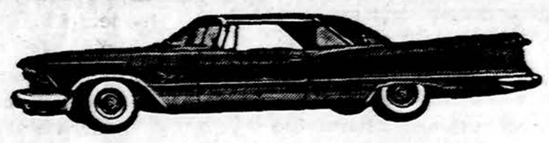

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER—PLYMOUTH—IMPERIAL—TRIUMPH
SALES — SERVICE
4030 Archer Avenue, Chicago, Illinois
Didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių įstaiga

GAZO APŠILDYMO KROSNIŲ IŠPARDAVIMAS:
SIEGLER, MONOGRAM, MOORE ir daugelio kitų firmų nuo $69.95 ir aukščiau
Specialus išpardavimas išstatytiems pavyzdžiams. 3-jų dalių Sectional svečių kambario komplektas ir 2-jų dalių svečių kamb. komplektui ir miegamojo kamb. koplektui.
Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų elektrinių krosnių, radio ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Savininkai
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Tel. SEeley 3-4711
Sekmadieniais atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

BUDRIKO
BALDŲ PREKYBA
3241 So. Halsted St.
PREKIŲ ATSARGŲ UŽ $300,000
Išpardavimas pusė kainos!

3 gabalų miegamojo setas $88.00
2-jų gabalų gyvenamojo kambario setas $88.00
7 gab. valg. kamb. setas $118.00
5 gabalų virtuvinis setas .. $28.00
3-jų gab. svečių kamb. dalinis setas $118.00

Mes turime ir kitokių setų svečių kambariams, dalinių setų, miegamiesiems setų, valgomiesiems setų ligi $500. Atskiros kėdės po $19; Hollywood lovos $38; 9×12 linoleumai $4; 9×12 kilimai $28; elektrinės siuvamos mašinos $38; Hi-Fi fonografai $28; 17 colių TV $88; 21 col. TV $88.

LENGVI IŠMOKĖJIMAI
Atdara kasdien iki 6 val. vakaro, pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

Televizijos pataisymui skambinkite
CAlumet 5-7237

Budriko programa iš radijo stoties WHFC, 1450 kil. kas sekmadienį nuo 2:15 val. po pietų, tęsiasi 45 minutes. Pasiklausykite!

GRANT WORKS
ALYVA ANGLYS
Sąžiningas patarnavimas. Geriausios rūšies anglys ir alyva.

1546 So. 49 Ct., Cicero 50, Ill.
OLympic 2-9311
Adam Bernadisus

PERKRAUSTYMAI MOVING
Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. **Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:**
ANTANAS VILIMAS
3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL
Telefonas FRontier 6-1882

VLADO KLASH,
Town of Lake Utilities
FURNITURE — CARPETING
TELEVISION — APPLIANCES
1800 West 47th Street
(kampas Wood Street)

Jums parduos už žemų žemiausią kainą apšildymo krosnį — **SIEGLER**, Moore, Warm Morning ar iš daugelio kitų firmų.

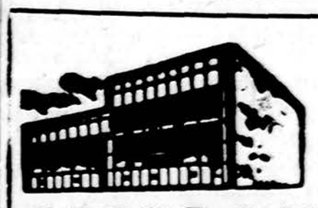

½% PADIDINA DIVIDENDĄ!
CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET **LAfayette 3-1083**
B. R. Pietkiewicz, pres.: E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame augštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.
Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000.
Darbo valandos: pirmadienias ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro; antrad. ir penkt. 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio

1909 1959
STANDARD FEDERAL
Chicagos stipriausioji įstaiga
Laiminga ateitis priklauso tiems, kurie taupo SAUGIAI dėl Jos. Jau virš 50 metų sekmingai tarnaujame lietuviams.
- Kodėl neskolinti iš Standard Federal, kurioje daug sutaupysite?

4%
DABAR MOKAME VISIEMS TAUPYTOJAMS
JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH JR., Manager
TURTAS $70,000,000.00
ATSARGOS FONDAS $6,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIrginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. p.p. Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neatidaroma.

TEGU IŠLAISVINIMO DARBAI BŪNA SĖKMINGI

Sveikinimai Bendruomenės suvažiavime

VYTAUTAS KUTKUS, Detroit, Mich.

Spaudoje jau buvo trumpai minėta, kad Pirmasis JAV Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas gavo labai daug ir iš labai svarbių asmenų sveikinimų, tiek iš amerikiečių, tiek ir iš lietuvių. Suvažiavimą raštu sveikino JAV viceprezidentas Richard Nixon, respublikonų partijos tautinio komiteto pirm. Thruston B. Morton, 38 gubernatoriai, 78 JAV senatoriai, 13 JAV kongreso narių, 13 didžiųjų Amerikos miestų burmistrų ir šios lietuviškos organizacijos — trys PLB Kraštų Valdybos, 12 Lietuvos įgaliotų ministerių, konsulų bei pasiuntinių, trys veiksniai, 20 organizacijų centrų, 7 laikraščio redakcijos, 12 įvairių LB vienetų, 11 Detroito organizacijų ir 13 pavienių asmenų. Į suvažiavimą atsilankė ir žodžiu sveikino Michigan'o gubernatorius G. Mennen Williams, JAV kongreso narė Martha W. Griffiths, PLB pirmininkas J. Matulionis, Italijos Lietuvių Bendruomenės pirm. kun. Vincas Mincevičius ir Lietuvos konsulas Petras Daužvardis. Taigi viso būta net 234 sveikinimai, padėkos ir linkėjimai laiškais, telegramomis ir gyvu žodžiu.

Žinoma ,tokia daugybė sveikinimų suplaukė tik iš anksto painformavus visus Amerikos gubernatorius, senatorius, didžiųjų Amerikos miestų burmistrus ir kt., kad Detroite vyksta lietuvių organizuotumą išreiškiąs suvažiavimas. Ir beveik visi painformuotieji šiam įvykiui neliko abejingi, prisiųsdami mums daug nuoširdžių linkėjimų ir parodydami mūsų dabar sunkios padėties supratimą. Visų sveikinimų šio pranešimo ribos neleidžia čia patalpinti, todėl gerbiamus skaitytojus bandysiu patenkinti tik būdingiausiomis ar mūsų širdžiai maloniausiomis ištraukomis.

Respublikonų partijos, kuri apie suvažiavimą net nebuvo painformuota, tautinio komiteto pirm. Thruston B. Morton taip užbaigia savo telegramą: "Prašau perduoti visiems suvažiavimo dalyviams respublikonų partijos norą, kad Lietuva ir kiti satelitiniai kraštai atgautų visišką laisvę".

Gubernatorių sveikinimai

Georgia gub. S. Ernest Vandiver sako: "Aš noriu jus pagirti už tai, kad šiame krašte yra padaryta tokia didelė pažanga ir už nepaprastą pagalbą, kurią jūs suteikėte Amerikos Bendruomenei".

Indianos gub. Harold W. Handley žodžiai: "Siunčiu jums šilčiausius ir nuoširdžiausius sveikinimus nuo Indianos visų žmonių tai grupei, kuri ištikimai kovoja už išlaisvinimą visų komunistų pavergtų kraštų ir kuri tuo pačiu ištikimai tarnauja žmoniškumui ir asmens laisvei".

North Dakota gub. John E. Davis mus guodžia: "Mano geriausi linkėjimai jūsų sėkmingam suvažiavimui, nes aš tikiu, kad ateityje tikra laisvė ateis Jūsų žmonėms".

Pennsylvania gub. David L. Lawrence baigia: 'Prašau perduoti mano padėką visiems delegatams už lietuvių kilmės piliečių didelį prisidėjimą prie Amerikos gerovės."

JAV senatorių sveikinimai

Sen. Gordon Allott iš Colorado: "Prašau perduoti mano geriausius sveikinimus drauge su mano viltimi ir malda, kad mes vėl matysime šiame pasaulyje laisvą Lietuvą, kurioje visi žmonės jausis savo krašto šeimininkais".

Sen. Wallace F. Bennett iš Utah: "Lietuvių bendruomenė daug prisidėjo prie Amerikos kultūros pakėlimo ir aš gerbiu šią svarbią grupę mūsų krašte".

Sen. Style Bridges iš New Hampshire: "Aš esu su jumis mintyse ir sieloje, nes žinau kiek daug jūs prisidėjote kurendami šviesiai liepsnojantį laisvės švyturį".

Sen. Joseph S. Clark iš Pennsylvania: "Kaip atstovas tos valstybės, kuri turi tūkstančius lietuvių kilmės piliečių, aš esu laimingas turėdamas progą juos pasveikinti už didelę pagalbą Amerikos augimui ir išsivystimui. Tik tokios grupės kaip jūsų prisidėjo prie to, kad JAV yra tokia gyva ir dinamiška tauta."

Sen. Paul H. Douglas iš Illinois: "Tegul jūsų išlaisvinimo darbai būna sėkmingi ir bendromis jėgomis mes visi turime vieningai dirbti už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir atstatymą žmonių religijos ir as-

(Nukelta į 7 psl.)

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa

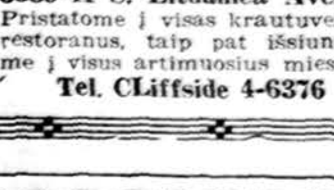

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Avenue
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.
Tel. CLiffside 4-6376

PRISTATOM Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI MEDŽIAGĄ

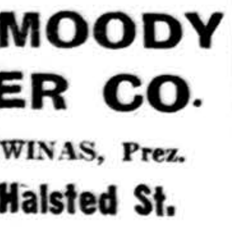

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai
— ★ —
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

PADĖKA

P. M. Varnienei, prof. A. Varnui ir p. D. Petrutytei, montessorinio auklėjimo puoselėtojams, už mūsų dukrelės Irutės nuoširdžią globą, rūpestingą auklėjimą ir mokymą reiškiame nuoširdžiausią padėką.

Izabelė ir Vladas Narušiai

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAJIEŠKOMI ASMENYS:

Ambrozas, kilęs iš Pakalniškių km., Kražių val.

Baublys Kazys, Kazio sūnus, gimęs Saudelių km., Šilalės val.

Brotkauskienė Pranciška, iš Švenčionių.

Burba Pranas.

Čeponis Vincas.

Davidėnas (Davis) Tadas, Liudo sūnus, kilęs iš Pakapių km., Pandėlio val., Kauno aps.

Gaidimauskas Kazimieras, Julijono sūnus, gyvenęs Bridgeport, Conn.

Gudelis Antanas.

Jonikas Jonas, Juozo sūnus.

Kuzmickaitė-Kazlauskienė Ona, Kuzmickaitė-Rekienė Elzbieta ir Kuzmickaitė-Monkevičienė, Jurgio dukterys.

Leonavičius Jurgis, žmona Stanislava, vaikai Alfonsas ir Leonora, gyveno Jersey City, (N. J.?)

Mileris Stasys.

Miliauskaitė-Maskelienė Ganapa ir jos sesuo Miliauskaitė-Mileška Valerija, gimusios Gudakiemio km., Merkinės val., Vilniaus rėdybos.

Pakutkaitė-Černiauskienė Agota, buv. Pasiukevičienė, ir jos vyras Jurgis Černiauskas.

Pavalkis Kazimieras, gyvenąs Brooklyn, N. Y.

Purys Aleksandras ir Vaclovas, Juozapo sūnūs, gimę Ukmergės apsk., gyvenę Radviliškyje.

Racevičiūtė-Root Tony, Boleslovo duktė, iš Raseinių, gyvenusi Oneonta, N. Y.

Šimavičius Eugenijus, Jonas ir Vladas, Vlado sūnūs, gyveną Chicagoje.

Uredeckis Juozas, Mykolas ir Zigmas, Igno sūnūs, kilę iš Raseinių aps.

Venclovas Stanislovas, Mataušo sūnus.

Jieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS
Iš vidaus ir iš oro. Darbininkai apdrausti.
V. VAITEKŪNAS
Tel. PR 8-2215

AR PASIUNTEI "DRAUGUI" NAUJO SKAITYTOJO ADRESĄ?

IR BŪTINAS IŠLAIDAS DARYDAMAS GALI DAR SUTAUPYTI!

D. Jurjono Bendrovė yra vienintėlė Chicagoje, kuri tokį aukštą (10%) pelno dalį grąžina prekėmis savo nuolatiniams kostiumieriams; ir 5 centų pirkinys yra registruojamas specialiose kortelėse ir tas jau dalyvauja pelno paskirstyme. Tūkstančiai žmonių jau tuo yra pasinaudoję. Kodėl ir Tamstai nepasinaudoti tomis santaupomis?

Ką galite toje Bendrovėje pirkti? O gi daug ko! Štai:

Namų ruošai: stiklų — stiklelių, virimui ir kepimui indų, peilių, šakučių, šaukštų, šaukštelių, įvairiems kepsniams formų, mėsai malti bei bulvėms tarkuoti ir duonai supiauti mašinėlių. Valymui įvairiausių priemonių pradedant šluotomis ir baigiant chemikalais indams ir metalui bei kilimams valyti.

Dovanoms: Imporuoto kristalo ir porcelano, sidabrinių indų, kurie nepajuosta — visada žiba, gėlėms įmerkti vazelių, įvairių figūrėlių. Namų remontams: dažų, sienoms klijuoti popierių, luboms, sienoms ir grindims išdėti plokštelių (tils), glaistymo priemonių ir įrankių, vonių, toiletų, sinkų, praustuvių ir vaistams bei kosmetikai ir kitoms smulkmenoms susidėti spintelių su veidrodžiais ir elektr. apšvietimų. Krautuvė atidaryta kiekvieną darbo dieną įprastinėmis valandomis ir šventadieniais nuo 11 iki 2 val. p. p.

Adresas. 3251 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Tel. CA 5-1064.
Pirkite tenai, kur vartotojas dalyvauja bendrovės pelne!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N
SAVINGS INSURED UP TO $10000

MUTUAL FEDERAL maloniai praneša visiems taupytojams, kad dabar mokame
4% METINIŲ DIVIDENDŲ
Dividendai išmokami Birželio mėn. 30 dieną, ir Gruodžio mėn. 31 dieną.
Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
2202 W. CERMAK ROAD, CHICAGO 8, ILL.
Tel. VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

CLASSIFIED & HELP WANTED ADS

BUILDING & REMODELING

ANTANAS LUKAS IR SŪNUS
2717-19 West 71st Street
BUILDING CONTRACTOR
Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreiptis:
Telef. HEmlock 4-5881

VIKTORAS ŠIMAITIS
GENERAL CONTRACTOR
Stato rezidencinius ir komercinius namus, pasiūlo sklypus, rekomenduoja planus, išrūpina statybos kreditus. Skamb.
PRospect 6-3747
2711 West 71st Street

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.
Statome įvairius REZIDENCINIUS, MEDICINOS ir PREKYBOS tiksiams skirtus pastatus.
ARCHITEKTAS atlieka planavimą pagal JŪSŲ pageidavimą.
REpublic 7-8949
6350 South Albany Avenue.

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga vidutinio amž. moteris prižiūrėti dalinai invalidę moterį. Padėti valgį pagaminti ir leng. namų ruošos darbas. Reikia nors kiek angliškai kalbėti.
GRovehill 6-5426

REIKALINGA MOTERIS DIRBTI VIRTUVĖJE
Nuo 30 iki 60 m. amž. Naktimis. Transportac. parūpinama į namus iš darbo (į rytus už Cicero Ave.).
SANTUCCI'S RESTAURANT
6211 So. Cicero Avenue

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI
TARPININKAUJAME BUTŲ IŠNUOMAVIMUI PATARNAVIMAS VELTUI
TURIME LAUKIANČIŲJŲ SĄRAŠĄ
BELL - VARPAS Real Estate
5916 S. Western — PRospect 8-2233

MODERNUS 4½ kamb. butas, 2 mieg. 1-me augšte. Šiluma ir karštas vanduo. 7052 So. Maplewood Ave. Pamatyti skambinkite:
REpublic 7-9400

DĖMESIO!

...ngiai taisau
TELEVIZIJOS IR RADIO APARATUS IR AIR CONDITIONERS
Už patarnavimą vietoje — $3.00; už dirbtuvės darbą — $10.00 ir dalys
Pigios paveikslinės lempos
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II a. PR 6-1063

SOPHIE BARCUS RADIO VALANDA
Visos programos iš WOPA
AM 1490 Kilocycles FM 102-7 MC
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryte. Šeštadienį ir sekmadienį 8:30 iki 9:30 val. ryte.
Vakaruškos pirmadienį 7 val. vak.
Raštinė: 7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill. Telef. HE 4-2413

CHICAGOS VIENINTĖLIS LIET. BIURAS KELIONĖMS Į VISĄ PASAULĮ!
WIDE WORLD Tours Inc.
9688 Evergreen Plaza
(95th St. & Western)
2 sav. lėktuvu kelionė su palydovu:
Mexico — lapkričio 28 d.
Caribų sal. — lapkričio 7 d.
Hawaii — spalio 7 d.
Jungle Safari — sausio, vasario ir kovo mėn.
Walter Rask (Rasčauską)
Tel. — GA 2-0640

MOVING
2047 W. 67 Pl., WA 5-8063
R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.

KAZYS ČESNAUSKAS
12116 So. 93rd Ave.
PALOS PARK, ILL.
Telef. GIbson 8-4938
● Generalinis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje. ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus. ● Apskaičiavimai nemokamai

Remkite dien. Draugą!

Skelbkitės "Drauge"

REAL ESTATE

Mūr. 2 po 4, mūr. garaž. $22,900.
Mūr. 2 po 5 ir 2 kb., gar. $25,900.
Mūr. 2 po 5 ir 2 po 4 gar. $46,900.
Mūr. 8 apt. ir 2 biz. apie 7 metų pajamos.
Pamatykit ir tikrai pirksite
Pirkdami namus patikrinkite mus.
BUDRECKAS
4081 ARCHER AVE. LA 3-3384

REAL ESTATE-INSURANCE
NORKUS & ASSOCIATES
2405 W. 51st Street
WAlbrook 5-5030
Vak. PR 8-3579
Trečiadieniais uždaryta

TALMAN REALTY CORPORATION
Tel. REpublic 7-9400
2625 W. 71st STREET
Visada naudokitės mūsų teisingu patarnavimu namų pirkime - pardavime,. bei butų nuomavime.

Sąžiningas, greitas ir pilnas patarnavimas perkant - parduodant nejudomą turtą.
Parūpinamos paskolos, draudimai
J. STONKUS
Real Estate Broker - Notary Public
PRospect 8-1595

MISCELLANEOUS

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas instaliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kurenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus bei Air Conditioners ir atlieka visus skardos darbus.
1546 S. 49th Court, Cicero
Tel. OLympic 6-0775 nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro.
Telefonas nuo 5 val. vakaro OLympic 2-6752

BUILDING & REMODELING

Vacys Petrauskas
GENERAL CONTRACTOR
— stato —
● rezidencinius
● komercinius ir kt. pastatus
● Taip pat atlieka įvairius remonto darbus.
6936 S. Maplewood Ave.
Telefonai:
Res. HE 4-7482. Off. CL 4-7450

VALERIJONAS ŠIMKUS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS
2618 W. 71st Street
Tel. PR 8-4268-9
Namų tel. TE 9-5531
Naujų namų statyba ir įvairūs remonto darbai, aluminijaus ir stiklų: durys, langai, jų stogeliai ir kt.

STANKUS CONSTRUCTION CO.
●
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų
Ofiso ir namų telefonas
PRospect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE.
Chicago 36, Ill.

JŪS GALITE TURĖTI!
a. Pelningus apartmentinius namus, duodančius gerą pelną,
b. 1 buto, 2 butų ar 4 butų gyv. moderniškus namus,
c. Gražų, stilingą ir patogų Ranch tipo namą.
Tam reikalui turime puikių statybos sklypų Marquette Park, Gage Pk., Brighton Park ir kitose apylinkėse.
Taip pat darome visus namų pataisymus.
L. STAŠAITIS & CO.
GENERAL CONTRACTORS
2456 W. 69 St., CHICAGO 29, ILL.
Off.: WA 5-9730, Res.: IN 8-8208
Darbo val. 5—8 p. p.

Apsimoka skelbtis "DRAUGE" nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

REAL ESTATE

GREITAM PARDAVIMUI
Roselande arti naujos lietuvių bažnyčios ir mokyklos mūr. 6 ir 5 kamb. Autom. šildymas karštu vandeniu. Rūsys. Iškeltas stogas. Garažas.

6 DIDELI APARTMENTAI
Tvirtas mūro namas puikioje vietoje. Tik $40,000. Apie $6,000 metinių pajamų.

3 BUTAI — $19,000!
5, 3 ir 4 kamb. Automatiškas šildymas karštu vandeniu — alyva.

ŠIOS SAVAITĖS PIRKINYS
10 metų vienos šeimos mūr. namas. 4 kamb. apačioje ir 3 kamb. viršuje. Tik $17,000. Paskubėkite!

RINKTINĖ VIETA
Oak Lawn 6½ kamb. moderniškas, gražus 8 mėnesių mūr. namas. Visi kambariai dideli. Žieminiai aluminaus langai ir durys. Sklypas 60 pėdų pločio, pats namas 29x50 pėdų dydžio. $21,500.

3 BUTAI MARQUETTE PARKE
Gražus mūras, erdvūs kambariai. Kiekvienas butas turi po 3 miegamus. 3 automobilių garažas. $40,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel.: WAlbrook 5-6015

Arti bažnyčios — Marquette Parke, parduodamas duodąs geras pajamas cottage. 2 kamb. angliškam rūsy, 4 kamb. I-me aukšte ir 3 kamb. viršuje. Namas labai gerame stovyje. Karšto vandens šiluma, kūrenama aliejumi. Apmušta asbesto lentelėmis. Namą galima pirkti kartu su kampiniu sklypu, arba be jo. Reikia pamatyti, kad įvertintumėt.

Arti Campbell Soup dirbtuvės, parduodamas cafeterijos stiliaus restoranas. Gerai ir patogiai įrengtas ir daro didelę apyvartą. Labai tinkama biznio vieta didelei šeimai.

Pajamų namas. 1-me augšte 4 kamb. butas ir užpakaly 3 kamb. butas. 6 kamb. 2-me augšte. Naujai apkaltas; naujos elektrinės vielos. Modernios vonios. Patys gyvenkite ir imkite $125 mėn. pajamų. Tik $3,700 įmokėti.

Brighton Parke. Pajamų namas: 2 kamb. butas angliškame rūsy; 4 kamb. 1-me augšte ir 2 kamb. pastogėje. Visur naujai pertinkuota. Gazu apšild. Naujos vonios. Viskas moderniška. Pilna kaina $12,700.

Mums reikalingi tušti sklypai namams statyti. Mokame augščiausias kainas.

Turime ir kitų namų pardavimui taip pat ir prekybinių namų.

Jei norite parduoti savo namą, mes jums mielai patarnausime: turime klijentų, norinčių pirkti. Prašome kreiptis į mūsų raštinę —

SHUKIS REALTY
6433 S. Pulaski St.
Tel. LUdlow 5-5900

10 butų apart. po 4 k. labai gerame stovyje prie gero susisiekimo, mokyk. ir baž. $75,000.

Geras mūrinis — 2 po 4 k. su garažu, Brighton Parke. Tik $21,000.

2-jų a. mūr. 2 po 5 k. ir 4 k. butas rūsy. Šild. gazo pečiais. $16,000.

Gage Parke. Gražus mūr. namas. 4 dideli mieg. kamb. Galimybė padaryti 2 butus. Tik $19,000.

Puikus pirkinys pensininkams, 120 mylių nuo Chicagos, netoli Michigan ežero. 25 akrų ūkis su modern. įrengtu 5 kamb. med. namu. $9,000.

Be to turime ir daugybę kitokių namų, biznių bei apartamentų, o taip pat daug jieškančių pirkėjų. Ir Jūs užsiregistruokite pas mus.

M. ŠIMKUS
REAL ESTATE — INSURANCE
4259 So. Maplewood Ave.
CL. 4-7450. Res. YA 7-2046

BERWYN. 2-jų butų namas — 4 ir 5 kamb. Apylinkėje 16th ir Wisconsin. Pajamų $60 į mėn., plius 5 kamb. butas. 50 pėdų sklypas. 2 auto garažas. $18,900; įmokėti $5,000. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. BIshop 2-2162.

GAGE PARKE. Arti 58-tos ir S. Maplewood Ave. 2 augštų mūr. 7 ir 5 kamb. Alyva karštu vand. šilima. Garažas ir daug kitų priedų. Skubiai turi būti parduotas už $27,500, arba rimtą pasiūlymą.
Tel. REpublic 7-9401

Arti Marquette Parko 5 kamb. mūr. bungalow, 2 mieg. kamb. Uždaras porčius užpakaly. Gazu apš. 2 auto. garažas. REliance 5-0376.

Perskaitę "Draugą", duokite ji kitiems pasiskaityti

REAL ESTATE

Dėmesio biznieriams! Marquette Parke skubiai turi parduoti 5 kamb. (3 mieg.). Modernus butas ir patalpo ofisams arba krautuvėms. 2 maš. garažas, naujas autom. šildymas. $25,000.

2 blokai į vakarus nuo Jaunimo centro, 2-jų butų 6 ir 5 kamb. Naujas šildymas. 32 pėdų sklypas. $19,750.

Gage Parke 6 ir 5 kamb. gerai užlaikytas mūras. Autom. karšto vand. šiluma. Alum. langai. Garažai. $26,900.

Marquette Parke 5½ kamb. naujas. $20,500.

Marquette Parko centre vos kelių m. senumo. 2-jų reguliarių butų mūr. Garažas. $29,500.

Prie Marquette Parko 6 ir 4 kamb. mūr. Karšto vand. — alyvos šiluma. Tik $18,200.

VAINA REALTY
6540 S. Western Ave.
REpublic 7-9515 REpublic 7-4639

MARQUETTE PARKO CENTRE:

Visai naujas mūrinis 5½ kamb., įmontuota virtuvė, apsauga nuo potvynio $18,900.

Ranch 6 met. mūrinis, 5 kamb. ant 33 pėdų sklypo, šildymas gazu $17,500.

Naujas mūrinis 3 miegamieji, įrengtas rūsys, įmontuota virtuvė, labai geroj vietoj $23,500.

6 kamb. namas arti mokyklos ir bažnyčios, geras pirkinys už $14,900.

5 kamb. bungalow ant plataus sklypo, arti parko $17,500.

Mūrinis bungalow su lotu 6 kamb. gazu šildymas, garažai, tik $19,800.

Bargenas, 6 kamb. mūrinis, blokas nuo parko, naujas šildymas, garažas $17,900.

Elegantiškas ranch 6 kamb., prie parko daug priedų, šalia 2 auto garažas. $26,500.

2 butų mūrinis 2 po 6, Alyva šildymas. Garažas. Geros pajamos $31,500.

Naujas 5½ kamb. mūrinis, šildymas gazu. Apsauga nuo potvynio. $20,000.

Geroje vietoje 4 butų mūrinis ir lotas, arti $300.00 pajamų, kaina $22,500.

7 kamb. mūrinis bungalow, karšto vandens alyva šildymas, garažas, $21,000.

Mūrinis modernus 2 po 6 kamb. butai, naujas alyva šildymas, garažas, tik $24,900.

Mūrinis, 3 butai ir biznis, 2 auto. garažas, $43,000.

Naujas 2 butų mūrinis namas, kambarys apsaugotam rūsy, aluminium langai, garažas $36,500.

Arti Jaunimo Centro 2 butų mūrinis, centr. šildymas alyva, garažas. $21,500.

BRIGHTON PARKE

Arti mokyklų 5 kamb. medinis, rūsys, garažas. $12,500.

Ant plataus sklypo 6 kamb. pajamų bungalow ir 3 kamb. butas angliškam rūsy, apsauga nuo potvynio, garažas. $21,000.

Gražus mūrinis 2 po 5, yra rūsys ir 2 auto garažas, blokas nuo mokyklos, $26,900.

2 butų medinis patogioj vietoj, geras rūsys, tvora, yra garažas, tvarkingas namas už $18,500.

Palos 6 metų, 6 kamb. mūrinis ranch, karpetai, alyva šildymas, 120 pėdų sklypas, garažas $23,900.

K. VALDIS REAL ESTATE
2655 W. 69th St.
RE 7-7200 arba RE 7-8534

GERIAUSI PIRKINIAI ŠIĄ SAVAITĘ

Naujas mūr. 6 kamb. 85-os ir Winchester apyl. 30 pėdų sklypas. Labai moderniai įruoštas. Tuoj galima užimti. $26,000, arba pasiūlymas.

Mūrinis — 2 po 5 kamb. Centr. šildymas. Garažas. Arti liet. mokyklos. Brighton Parke. Reikia skubiai parduoti. $26,500.

Medinis — 3 butai: 2 po 5 ir 1 gražūs kamb. pastogėje. Gazo pečiais šildymas. $90 pajamų mėn. Ir butas. $13,000.

Mūrinis — 1½ augšto, 7 ir 5 labai modern. kambariai. Centr. šildymas. Arti Jaunimo centro.

Turime daug namų ir jieškančių pirkėjų.

Parūpiname paskolas, visų rūšių draudimus ir apskaičiuojame pajamų mokesčius.

Šeštadienį dirbsime visą dieną.

ŠIMAITIS REALTY
General Insurance, Notary Public
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

5 kamb. mūr. Georgian stiliaus namas, 2 mieg. Alyva apšil. Užuolaidos ir karnyzai. Air-condition. 3407 W. 72nd St.

$1,000 ĮMOKĖDAMI PIRKSITE gerą mūr. namą su pajamom. 4—2—1 kamb. Naujas centr. alyva apšild. 2 auto, naujas garažas. Apylinkėje California ir 22nd St. $11,900. Mokesčiai tik $56. SVOBODA, Realtor, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

Bridgeporte. $240 pajamų ir savininkui butas. 2 namai: 1 mūr., antras med. — 5 butai, 6 kamb. ir 4 po 4 kamb. Gazu šild. Už netikėtiną kainą. Tik $16,500.

Marquette Parke 2-jų augštų mūr. 5 ir 4 kamb. 50 pėdų sklypas. Gazu šild. Garažas. Kilimai. Alumin. langai. Tuoj pat galima užimti. Tik $25,900.

Oaklawn. Modernus 4 kamb. med. 6 m. senumo. 50 pėdų sklypas. Gazu šild. Garažas. Apsėmimo kontrolė. Alumin. langai. $16,500.

Gage Parke 5 kamb., mūr., 10 m. senumo. Plytelių vonia ir kabinet. virtuvė. Gazu šild. Garažas. Kilimai. Alumin. langai. Tik $16,900.

Marquette Manor. 4 butų mūrinis. 2 po 4 kamb. ir 2 po 3 kamb. Karštu vandeniu šildymas. Garažas. Tik $35,900.

Brighton Parke 5 kamb. namas ant 33 pėdų sklypo su plytelių vonia ir kabinet. virtuve. Gazu šild. Reikia pamatyti. Tik $11,800.

Marquette Parke 1½ augšto med. 5 ir 3 kamb. Plytelių vonia. Garažas. Tik $14,500.

Brighton Parke 2-jų butų 4 ir 4 kamb. Rūsys. Plieno konstrukcija. 1-me augšte nauja gazu, karštu vand. šildymo sistema. Augšta pastogė. Mūr. garažas. Tik $24,500.

Brighton Parke nepaprastas investavimas! 12-kos apartmentų namas (6), nešantis $12,720 pajamų per metus — 5½ kartų nuoma. Pamatykite įsitikinimui.

Brighton Parko centre 2-jų augštų mūr. 3 butai po 4 kamb. ir krautuvė. Mūr. garažas, nešantis augštas pajamas. Pilna kaina tik $31,000.

BELL - VARPAS REAL ESTATE
BUTŲ NUOMAVIMAI
GENERAL INSURANCE — NOTARY PUBLIC
5916 So. Western Ave. Tel. PRospect 8-2233

Tegu išlaisvinimo darbai būna sėkmingi

(Atkelta iš 6 pusl.)

mens laisvių. Kada žiauri komunizmo vergija kaip tamsus debesis kibo virš šito mažo krašto, laisvės dvasia dega didinga liepsna ir mes laukiame tos dienos, kada Lietuva vėl bus laisva laisvų tautų tarpe."

Sen. Clair Engle iš California: "Jau ilgą laiką aš esu nustebintas lietuvių pasiryžimu ir organizuotomis pastangomis palaikyti gyvą savo tautybę ir jų apsisprendimą niekad neužmiršti savo pareigos draugams lietuviams už geležinės uždangos".

Sen. Ernest Gruenin iš Alaskos: "Mums dar kartą primenama apie narsią kovą pavergtų tautų už geležinės uždangos teriojamų komunizmo. Lietuvos kova už laisvę yra paakstinimas visiems, kurie tiki į žmogiškumą ir žmogaus teises. Būkite užtikrinti, kad aš darysiu visa galima, kad tos teisės būtų užtikrintos. Lietuvių Bendruomenė verta pagarbos už dedamas pastangas. Aš didžiuojuosi turėdamas didelį skaičių lietuvių kilmės asmenų Alaskoje".

Sen. Robert E. Humphrey iš Minnesota: "Aš sveikinu jūsų organizaciją, kuri puoselėjja turtingą lietuvių kalbą ir kultūrą. Jūsų tėvų žemė, kuri tris kartus buvo okupuota paskutinių 40 metų laikotarpyje, iššaukia simpatijas jūsų sostinei Vilniui; Kaunui, jūsų universitetų miestui ir laikinai sostinei; lietuvių ūkininkams, prievarta suvarytiems į kolchozus; 12,000 rezistentų užmuštų pogrindžio kovoje prieš nacius ir komunistus. Prieš šiuos drąsius pavyzdžius mes galime tik atsistoję nužemintai melstis.

Jungtinės Amerikos Valstybės yra turtingesnės dėl to, kad jūs čia esate. Jūs atnešate mum Vytauto turtus ir jo drąsą, Zigmanto I palikimą ir jo suteiktas laisves protestantams bei žydams, viltis Voldemaro ir Smetonos pradedant demokratinį valdymąsį".

Tebūnie surašytas vilties aktas Jūsų krašto žmonėms. Tebūna Lietuvos likimas įrašomas visuose Rytų-Vakarų pasitarimuose. Tenebūna niekad sutinkama su rusų reikalavimais pripažinti Lietuvą kaip Sovietų respubliką. Tenebūna kitų laisvė mainoma į įsivaizduojamas taikos viltis, kuri tada nereikštų taiką. Tebūna pasauliui visada pasakoma apie Chruščevo melus. Tebūna Jungtinėse Amerikos Valstybėse tvirtai stovima už teises ir laisvę visai žmonijai."

Sen. Thor E. Martin iš Iowa: "Būčiau dėkingas, jei jūs perduotumėte mano pasigerėjimą ir pagarbą Lietuvių Bendruomenei Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir už jnašą. padarytą lietuvių kilmės amerikiečių dabartiniam Amerikos gyvenimo būdui. JAV daug pasinaudojo jūsų ekonominėmis, socialinėmis, kultūrinėmis ir kitomis veiklos sritimis, atneštomis mūsų bendrų patriotų, kurie yra kilę iš Lietuvos. Aš tikrai tikiu, kad ateis diena, kada mes galėsime vėl džiaugtis Lietuvai atgaunant pirmykštį statusą laisvos ir nepriklausomos respublikos."

Sen. Vance Martke iš Iowa: "Prašau perduoti mano nuoširdžiausius linkėjimus ir pasakyti visiems, jog mano maldos jungiasi su jūsų, kad greičiau užsibaigtų primesta vergija žmonėms už geležinės uždangos."

Sen. Gale W. McGee iš Wyoming: "Senatorius atstovauja kiekvieną amerikietį. Man džiugu, kad lietuviai, kurie tiek daug prisidėjo kuriant dabartinį Amerikos gyvenimą, taip pat išlaikė savo principus ir tradicijas tokiose organizacijose kaip Lietuvių Bendruomenė. Jūsų šiandieninis suvažiavimas yra ženklas tautos gyvybės. Jūs tapote pajėga tiek tam kraštui, kuriame įsikūrėte, tiek Lietuvos gyvenime, nors jos teritorija laikinai užgrobta, bet ji vėl taps jėga pasauliniame gyvenime. Mano linkėjimai ir toliau sėkmingai dirbti savo organizacijoje."

Sen. Frank E. Moss, Utah: "Visi amerikiečiai stebisi lietuvių užsispirimu ir pasiaukojimu siekiant savo idealų ir meile savam kraštui. Tikrai nuostabu, kad po šimtų metų caro ir dabar Sovietų okupacijos lietuviai išliko lietuviais ir tebemyli laisvę. Aš sveikinu jūsų žmones ir raginu juos palaikyti gyvą nepriklausomybės dvasią ir karščiausiai tikiu, kad neužilgo ateis ta diena, kada Lietuva vėl taps nepriklausoma ir bujos kaip laisva valstybė laisvų tautų tarpe".

(Bus daugiau)

NUOMONĖS IR PASTABOS

(Atkelta iš 5 psl.)

ir vis dar yra daug visokių ultra - konservatorių, "patriotų" ir paprastai neišmanėlių, kurie iš visų jėgų gina savo atsilikusią ir kraštutiniai nepatokią angliškąją sistemą, dažniausiai remdamiesi visiškai nepagristais ir tiesiog paradoksiš kais argumentais.

Yra tačiau aišku ,kad anksčiau ar vėliau Amerika ir kiti anglosaksų kraštai turės pasekti viso kultūringo pasaulio pavyzdžiu ir persijungti į metrinę sistemą. Angliškieji matai bei svarsčiai galėjo būti tinkami viduramžiais, kai reikėjo išmatuoti jietės ilgumą ar pasverti krepšį daržovių... Šiandien, XX-me amžiuje, kai tenka daryti labai tikslius matavimus ir nepaprastai sudėtingus apskaičiavimus ir kai tam turima patogi metrinė sistema. angliškų matų naudojimas yra visiškai nesuprantamas ir tiesiog kvailas užsispyrimas. Mes lietuviai pabėgėliai taip pat turime būti užsispyrusiais, tvirtai laikytis metrinės sistemos ir stengtis naudoti ją kur tik įmanoma — ar tai privatiems savo reikalams, ar spaudoje ir knygose. Atsisakymas nuo jos ir prisiėmimas angliškųjų matų mums tikrai būtų liūdnas ir nepateisinamas nuosmūkis.

— Darbdavys niekada negali darbininkams užkrauti darbo, kuris prašoktų jų jėgas, ar naudoti juos darbams, kurie netinka jų lyčiai ar amžiui. Jo didžioji ir pagrindinė pareiga yra kiekvienam duoti tai, kas teisinga. —**Leonas XIII**

— Žmogaus būdas yra lyg jo šešėlis, kuris kartais bėga iš paskos, kartais eina prieky ir kuris tarpais būna ilgesnis, o tarpais trumpesnis už patį žmogų. —**Pranciūzai**

Mūsų šeimos motinai ir žmonai, a. a. Eugenijai MAČIULIENEI, mirus ir Bostone palaidotai, prašome visus, kurie dalyvavo velionės šermenyse ir suteikė jai paskutinę paslaugą, palydėdami į Kalvarijos kapines, priimti mūsų nuoširdžiausią padėką. Dėkojame už šv. Mišių aukas: Daugirdams, Andriuškevičiams, Adomavičiams, Česnauskui, Peldžiams, Kaladėms, Martinkams, Mrs. Lynch, Vaitkevičiams, Lapčiams Bostone, ir Keršuliams, Kilams, Vilimams, Paliokams, Musteikiams, Stasiūnienei, Tverams, Stromams, Sckuringams, Varneliams ir kunigams F. Gureckui ir J. Kilui Chicagoje. Dėkojame žodžiu ar raštu pareiškusiems mums užuojautos: pp. Kajeckams, Budriams, Daužvardžiams, Kan. Kapočiui, Gyliams, Krivickams, Čižikienei su šeima, At-kų Sendr. Skyriui, Chicagos Inž. ir Archt. Skyriui, pp. Jokuboniams ir Kalvaičiams, Bardauskams, Andriams ir tiems visiems, kurių čia mes nesugebėjome išvardyti.

Mūsų gili padėka Bostono lietuvių ŠŠ. Petro ir Povilo parapijos kunigams ir p. Zaletskui už gražų patarnavimą savo koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse.

Dr. Petras Mačiulis ir šeima

A. A.
AGOTA ŠAULIENĖ
JONUŠAUSKAITĖ

Pagal pirmą vyrą Vainekienė

Gyveno 712 W. 19th Place

Mirė spalio 1 d., 1959, 7 v. ryto.

Gimė Lietuvoj. Kilo iš Rietavo rajono, Medingėnų parapijos, Sandvarių kaimo.

Amerikoje išgyveno 45 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Antanas, pusseserė Vladislava Simonavičienė, pusbrolis Palinaras Rekašius, brolienė Agota Jonušauskienė, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioj, 3307 S. Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks ketv., spalio 8 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdęs Vyras

Laidot. direkt. Antanas M. Phillips. Tel. YArds 7-3401.

A. A.
WALTER KACEVICE

Gyveno 4000 S. Rockwell St.
Tel. VI 7-0185

Mirė spalio 6 d., 1959, 10:20 v. r., sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoj. Kilo iš Krakių kaimo.

Amerikoje išgyveno 52 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Antanina (Sadauskaitė), 2 dukterys: Helen Sak, žentas Stanley, anūkai Jim ir John, Antoinette Jasek, žentas Joseph, anūkai Michael ir Diane, sesuo Mikalina Staras ir šeima, brolis Antanas, švogerka Marcelė, sesuo Ona Kunevich, švogeris Frank ir šeima, pusbrolis Petras Shimkus, jo žmona ir šeima, pusbrolis Jonas Shimkus, su šeima, kiti giminės ir draugai.

Kūnas bus pašarvotas treč., 3 valč p. p. Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., spalio 9 d. iš koplyčios 8:30 v. r. bus atlydėtas į Švenč. P. M. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona ir kt. giminės.

Laidot. direkt. Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

GUZAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapą jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON,

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Tel. — CEdarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių.

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 S. WESTERN AVE., Tel. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero, TOwnhall 3-2108-09

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Filisterių valdybos narį

VLADĄ SINKŲ,

motinai mirus, liūdesio valandoje užjaučia

KORP! GRANDIS AKTYVAS IR FILISTERIAI

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1959 m. spalio mėn. 7 d. 3 val. p. p. Hines Karo Veteranų ligoninėj, mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas.

A. A.

MATEUŠAS ALIŠAUSKAS

Gyveno 1618 S. Oak Park Ave., Berwyn, Ill. Buvo gimęs Lietuvoj, Ruškos km., Pašilės par., Raseinių ap. Amerikoj išgyveno 46 metus.

Pasiliko giliai nuliūdę: žmona, Zofija Šimkaitė-Ališauskienė; duktė Ablona ir jos vyras Norbertas Miloch; anūkės Judita ir Konstancija, sūnus Edvardas bei jo žmona Zuzana; anūkas Mateušas. Be to, paliko brolis Aleksandras su šeima; mirusio brolio Juozo šeima; švogeris Mečys Šimkus su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Lietuvoje liko giminių ir pažįstamų.

Kūnas bus pašarvotas treč., 7 val. vak. A. Petkaus ir Sūnaus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio mėn. 10 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Šeima maloniai prašo visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti koplyčioje ir laidotuvėse tuo suteikiant mielam Mateušui paskutinį patarnavimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, duktė, sūnus, žentas, marti, anūkės, anūkas, brolis ir visi kiti giminės.

Laidotuvių direktorius A. Petkus ir sūnus. Tel. TO 3-2108.

•J. F. EUDEIKIS•

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Bičiuliui VLADUI SINKUI ir visai šeimai, mielai motinai mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

LFB Chicagos Apygardos Valdyba ir Bičiuliai

Didžiausia ir moderniškiausia paminklų dirbtuvė Chicagoje

Pirkite tiesiog iš gamintojo, sutaupysite,

BEVEL GRANITE COMPANY.

119th St. & Kedzie Av.

Chicago 43, Ill., CE 3-4718

JONAS SAVICKAS, BE 3-3632 dienomis ir vakarais

JŪSŲ PASIRINKIMUI, DIDŽIAUSIAS RINKINYS GATAVŲ PAVYZDŽIŲ

TROOST-PACHANKIS MONUMENTS

JOHN W. PACHANKIS - PATCH, Vice-President

C. VITKAUSKAS - VITKUS, District Manager

6819-21 South Western Avenue

Tel. GRovehill 6-3745

TURIME GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMĄ

Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 5 valandos po pietų.

Mes nuvežama automobiliais į SHOW-ROOM ir atgal.

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį.

Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnausime.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Tel. YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S 50th AVE. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

Apie sovietų. . . .

(Atkelta iš 1 psl.)

Vilniuje, apie kurį korespondentas rašo, kad jame savo metu yra buvusi viena didžiausių Europos žydų bendruomenių ir svarbus jų kultūrinis centras, dabar esą apie 10 tūkst. žydų. „Sovietskaja Litva" laikraštyje dirbąs vienas žydų redaktorius jam sakęs, kad žydai teturį vieną sinagogą. Gi patsai redaktorius su savo tautiečiais mažai ryšių tepalaikąs. Apie Vilnių tasai redaktorius neturėjęs laiko papasakoti, o laikraščio vyriausias redaktorius tuo metu buvęs Kaune.

Vilniuje esama ženklų ir iš buvusio lenkų valdymo, bet jie įgavę naujų formų. Esą, yra nedidelis lenkų kalba laikraštis, bet pagrindiniai laikraščiai išeina rusiškai ir lietuviškai. Tai, esą, kalbos, kurios Vilniuje lygiai naudojamos.

Apie statybą korespondentas rašo šitaip: „Statyba vyksta įspūdingu žingsniu. Senoviškų namų eilės, sugriautos per karą, dabar atstatomos pagal originalų stilių. Didžiuliai plotai, nuo kurių nuvalyti griuvėsiai, pavertі parkais. Visur kitur dygsta so vietinio tipo apartamentų namai".

KNYGOS JŪSŲ BIBLIOTEKAI

Balys Sruoga: Dievų miškas, atsiminimų knyga, vienas šiurpiausių dokumentų, parodantis, kas yra laisvė ir kas ateina su pavergimu. Kieti viršeliai, 480 psl. **$5.00**

Jurgis Savickis: Žemė dega, rašytojo ir diplomato atsiminimai iš 1939—1945 m., kruviniausio ir tragiškiausio mūsų tėvynės ir Europos istorijoje. Apie 870 psl. dviejuose tomuose po **$4.50**

Jonas Aistis: Apie laiką ir žmones, literatūriniai atsiminimai apie laisvėje kylantį Kauną ir jo kultūrinį kilimą. **$2.50**

Užsakymus ir pinigus siųskite:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

× **Konsularinių balių** pradėtas Chicagoj socialinis sezonas spalio 2 d. Conrad Hilton viešbuty. Šis konslarinis balius buvo šeštas iš eilės. Jį, kaip ir penkis ankstyvesnius, ruošė Library of International Relation (Tarptautinių Santykių knygynas), 351 E. Ohio St., Chicago. Konsulai buvo garbės svečiai. Jie pradėjo balių iškilmingu salėn įėjimu ir pirmuoju šokiu. Kiekvienam konsului su žmona ar palydove į salę įeinant, buvo ceremonijų pirmininko suminėtos jų pavardės ir valstybė, kurią jie atstovauja. Salė ir stalai buvo papuošti įvairių tautų vėliavomis ir vėliavėlėmis. Be to, ant kiekvieno stalo buvo peršviesti nedideli globusai ir valstybių atžymėjimai. Konsularinių stalų buvo apie 50, o viso per šimtas. Prie kiekvieno stalo buvo po 10 žmonių. Ne konsulai už biletus mokėjo po $25. Lietuvių šį kartą baliuje buvo tik šeši: konsulai Daužvardis ir Stungevičius su žmonomis, Eugenijus ir Danguolė Bartkai.

× **Aušros Vartų klebonui kun. dr. V. Andriuškai, MIC,** maloniai leidus naudotis atremontuota klase Liet. Bendruomenės lituanistinei mokyklai West Sidėje, pamokos prasideda šį šeštadienį, spalio 10 d. 9:30 val. Registracijos mokestis renkamas paprastosioms išlaidoms, o ne remontui, kaip netikslai anksčiau buvo paskelbta.

× **Draugo romano konkursas** baigiasi lapkričio 1 d. Premijos įteikimas bus 1960 metų vasario mėnesį. Kaip ir paprastai, tai bus viena iš didžiausių kultūrinių švenčių. Draugo romano konkurso komisijon yra pakviesti patys iškilieji mūsų literatūros žinovai.

× **Tėvų Marijonų Bendradarbių** 10-to skyriaus, Bridgeporte, susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalio 8 d., Šv. Jurgio klebonijos kambary, 32nd Pl. ir Lituanica Ave., po pamaldų. Visi bendradarbiai malonėkite atsilankyti, nes yra daug pranešimų ir daug svarstytinų reikalų. Visus kviečia pirmininkė St. Kaulakis.

× **Aras, Lietuvių sporto klubas,** šaukia susirinkimą trečiadienį, 7 v. v. Jaunimo centre. Visi, kuriems brangi lietuviška veikla, prašomi atsilankyti.

× **Kun. Juozas Budzeika, MIC,** studijavęs dvasinio vadovavimo kursą Romos Angelicum universitete ir jį sėkmingai baigęs, spalio 5 d. grįžo į Chicagą ir šiuo metu gyvena Marijonų name prie Draugo.

× **Inž. Stasys ir Evangelina Lauciūtė Kungiai** spalio 4 d. su silaukė pirmosios dukrelės. Motina ir duktė rūpestingoje dr. P. Kisieliaus priežiūroje yra sveikos ir tuoj žada iš ligoninės grįžti namo.

× **Teatralai Chicagoje** visu smarkumu ruošiasi savo baliui, kuris įvyks š. m. spalio 17 d., šeštadienį, 8 val. vak. Western Ballroom salėje, 3504 So. Western ave. Svečių patogumui prašome staliukus užsisakyti iš anksto pos Zitą Visockienę tel. REpublic 7-1697 ir Joną Kelečių tel. CLiffside 4-6964. Įėjimas $3.00. (Sk.)

× **Akordeonai į Lietuvą** žymiai nupigintomis kainomis siunčiami per Overseas Cargo Co., 514 W. Pershing Rd., tel. OA 4-9079. Vedėjas P. Nedzinskas. (Sk.)

ŽURNALISTAI POSĖDŽIAVO IR BALIAVOJO

Lietuvių Žurnalistų sąjungos Chicagos skyrius, Lietuvos Žurnalistų sąjungos 30 metų sukakčiai paminėti, praėjusį šeštadienį surengė rajoninį žurnalistų suvažiavimą ir jį užbaigė spaudos baliu.

Jėzuitų namuose susirinko apie 40 spaudos darbuotojų ir svečių, kurie išklausė turiningą suvažiavimo programą. Jos pagrindiniais punktais buvo dvi paskaitos, skaitytos kun. V. Bagdanavičiaus, MIC, ir Gedimino Galvos.

Kun. V. Bagdanavičius, MIC, čia gvildeno temą — Lietuvis laikraštininkas išeivijoje", patiekdamas nemaža gabiai išmąstytų minčių. Paskaitininkas su jam būdingu gilumu žvelgė į lietuviškąją spaudą ir stengėsi nusakyti jos charakterį. Jis aiš kino spaudos atliekamą "pokalbį" su skaitytojais plačia šio termino prasme ir davė kai kuriuos kitus mūsų bei amerikiečių laikraščiuose užtinkamų apraiškų įvertinimus.

Kaip po paskaitos sekusiose diskusijose buvo sulygta, ji buvusi gera įžanga į tolimesnį pasirinktos temos plėtojimą, kurio susirinkusieji čia pageidavo.

Antras paskaitininkas — Gediminas Galva kalbėjo ne žurnalistine, o politine tema ir papasakojo apie taikos ir karo galimybes. Kalbėtojas, turįs gerą technikinę paskaitininkui reikšmingą pusę, galimai suprantamiau vertino paskutiniuosius politinius posūkius ir darė iš jų išplaukiančias išvadas.

Tiek viena, tiek kita paskaita susilaukė gausaus reagavimo iš klausytojų pusės, kurie papildė ar bandė aiškinti iškeltas mintis.

Suvažiavimą atidarė Chicagos skyriaus pirm. Antanas Gintneris, o pirmininkais buvo Pranas Turūta iš Grand Rapids, Mich ir dr. Kazys Sruoga iš Cicero, Ill. Jo pradžioje susikaupimo minute buvo pagerbti mirusieji ar žuvusieji žurnalistai.

Gausus buvo sveikintojų būrys ir sveikinimai čia užėmė apie ketvirtadalį suvažiavimo laiko. Prasmingus žodžius tarė Lietuvos konsulas Chicagoj dr. Petras Daužvardis, pareikšdamas, kad žurnalistui reikia susiorientuoti gyvenime ir savo mintis nukreipti pozityvia linkme. Jis iškėlė faktą, jog lietuvių tarpe yra gyvas peštukinis nusiteikimas ir sakė, kad reikia jėgas stiprinti, o ne naikinti.

Dienraščio Draugo vardu sveikinęs redakt. kun. Juozas Prunskis iškėlė spaudos žmonių idealizmą, o LB Informacijos Žinybos ir PLB Spaudos Tarybos vardu kalbėjęs Gediminas Galva linkėjo, kad lietuvių spauda būtų lietuviškumo išlaikymo talkininke.

Be to, žodžiu dar sveikino Domas Velička (Liet. Enciklopedijos ir Aukšt. Pedagoginių Kursų vardu), Antanas Gui binskas (Vasario 16-sios gimnazijos rėmėjų vardu), dr. Kazys Sruoga (Lietuvos Kariuomenės kūrėjų - savanorių CV vardu), Donatas Bielskus (LB Chicagos apygardos vardu), Povilas Dirkis (buvusių Lietuvos karių ir policijos tarnautojų vardu), dr. J. Paplėnas (Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos CV vardu).

Raštu sveikinusiųjų tarpe buvo Balfo centro reikalų vedėjas kun. L. Jankus, Al. Astašaitis iš Detroito, J. Cicėnas iš Omahos ir kt.

Pranešimą apie žurnalistų prieauglio reikalą padarė Zuzana Juškevičienė pažymėdama, kad ateityje bus suorganizuoti kursai jauniesiems žurnalistams. A. Gintneris pranešė apie žurn. V. Kvieskos paminklo statymą ir pranešė, kad šiam darbui dar trūksta lėšų.

Suvažiavimo pabaigoje trumpai buvo kalbėtasi organizaciniais klausimais ir buvo priimtos rezoliucijos, kurias parengė J. Janušaitis, Pr. Šulas ir Alb. Valentinas. Rezoliucijose tarp kitų punktų buvo pasisakyta už žurnalistinio prieauglio ugdymą ir Vasario 16-sios gimnazijos rėmimą.

Antroji — linksmoji suvažiavimo dalis vyko B. Pakšto salėje, kur susirinko virš 200 žmonių. Čia programą pravedė akt. Alfa Brinka, o įžangą padarė Lietuvių Žurnalistų sąjungos Chicagos skyriaus pirm. Antanas Gintneris.

Meninėje programoje pirmąja pasirodė rašyt. J. Vaičiūnienė, kuri paskaitė 4 naujus eilėraščius. Po jos sekė sol. Bičkienės išpildytos dainos: "Tai kas", "Kur tu?" ir ištrauka iš operos "Cavaleria Rusticana". Bisui simpatingoji solistė dar davė du gabalus.

Humoristinėj programos dalyj klausytojai susipažino su Juliaus Sulos, Albino Valentino ir Aloyzo Barono kūriniais. J. Sulos linksmą rašinį — "Literatų popietė" vaizdžiai perdavė akt. Alfa Brinka, o A. Valentinas pats paskaitė linksmų nuotykių vaizdelį "Žurnalisto Pliumpio erškėčių kelias". Pabaigai A. Baronas susirinkusius gerai nuteikė savo naujomis humoristinėmis eilėmis iš ciklo "Iš pareities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Po meninės dalies sekė žavusis spaudos baliaus valsas ir kiti nuotaikingi šokiai, kuriems muziką teikė Balio Pakšto orkestras. Susirinkusieji čia ne tik šoko, bet ir vaišinosi įvairiais gėrimais bei valgiais. Šios dalies įspūdžius yra sunku aprašyti: juos geriau galima patirti iš ten buvusiųjų dalyvių ar fotografų — V. Noreikos ir A. Gulbinsko darytų nuotraukų.

E. Šulaitis

× **Žurnalistai remia a. a. V. Kvieskos paminklo statymą.** Spalio 3 d. Jaunimo centro salėje įvykusiame Lietuvių Žurnalistų s-gos rajoniniame žurnalistų suvažiavime Chicagos skyriaus pirm. A. Gintneris pa ragino paremti savo auka mirusio žurnalisto V. Kvieskos paminklo statybą. Suvažiavimo dalyviai V. Kvieskos paminklo statybai sudėjo 14 dol. Po 2 dol. aukojo: Janušaitis, T. Blin strubas, dr. J. Paplėnas ir V. Noreika; po 3 dol. — Eug. Pet trauskaitė ir P. Turutas. Aukas rinko specialiu V. Kvieskos paminklui aukų lapu LB Chicagos apyg. soc. reikalų vadovas Pr. Šulas, pranešdamas, kad kiekvienas aukotojas gaus iš LB Chicagos apyg. kasininko J. Bertašiaus dar pakvitavimą.

× **Lietuvių Frontas** praneša, kad š. m. spalio 9 d., penktadienį, 8 v. v. yra kviečiamas LFB Chicagos apygardos visuotinis susirinkimas Hollywoodo svetainėje, 2417 West 43rd St.

Programoje bus išsamus iš Romos atvykusio energingo lietuviškosios akcijos veikėjo kun. V. Mincevičiaus pranešimas aktualiaisiais liet. gyvenimo ir veiklos klausimais. Kviečiami visi bičiuliai ir svečiai šiame susirinkime dalyvauti.

× **A. a. Mateušas Ališauskas,** gyvenęs 1618 S. Oak Park ave., Berwyn, Ill., mirė spalio 5 d. Hines karo veteranų ligoninėje. Apie laidotuves bus pranešta vėliau.

Po šešių dienų lietaus ir įvairių viesulų Arkansas ir Missouri valstybėse daugelyje vietų gyventojai turėjo palikti savo namus. Čia mažos krautuvės savininkas Seneca, Mo., miestelyje paliko savo krautuvę. Iš viso apsemta apie 200 rezidencijų, kurios prineštos purvino vandens. (UPI)

CHICAGOS ŽINIOS

Nixonas apie Sovietus

Į Chicagą atvykęs viceprezidentas Nixon salėje sumaniai atsakinėjo į Chicagos universiteto profesorių ir studentų klausimus, o paskiau dalyvavo naujų teisių rūmų atidarymo iškilmėse. Čia jis prisiminė Chruščevo vizitą, jame rasdamas bent tą gerą pusę, kad tolimesni pasitarimai dėl Berlyno įgyja taikių derybų pobūdį. Chruščevas sutiko panaikinti ankščiau rusų skelbtą laiko ribą ir atitraukti ultimatyvų grasinimą, kad praslinkus nustatytam laikui jie vieni veiks.

Kalbėdamas teisių rūmuose, jisai pasidžiaugė amerikiečių teisine santvarka, kurios dėka nesudaro problemų naujų vyriausybių atėjimas rinkimų keliu. Komunizme politinių režimo vadų pasikeitimas sudaro eksplozyvinę problemą.

Tada prisiminė teisėtumo tai kymą tarptautinėse problemose. Reikėjo eilės šimtmečių, kad tarptautiniai atskirų žmonių santykiai būtų pradėti tvarkyti pagal teisių dėsnius. Dar sudėtingesnė problema — tautų tarpusavių santykių tvarkymas pagal teisinius dėsnius, bet prie to einama.

Po savo kalbos Nixon pasisveikino su kiekvienu iš penkių šimtų dalyvių. Antradienį dar atliko kaikuriuos politinius uždavinius, susirišęs su vietine respublikonų partijos vadovybe, ir po pietų išvyko į Rochester, Ind., dalyvauti kongreso atstovo Charles Halleck skiriamoje vakarienėje.

Tankai sutraiškė moteris

Į Chruščevo žodžius, kad Rusijoje yra buvę darbininkų streikų, tik jų nebėsą paskutiniu metu, nes "darbininkai žino, kad vyriausybė yra jų pusėje", atsakė Janis T. Kursa dienraštyj Chicago American. Jis primena faktus, kurie paaiškina, kodėl paskutiniu metu Rusijoj streikų nebuvo: "Dar 1953 ir 1954 m. sustreikavo eilė darbo stovyklų Sibire; darbo ir gyvenimo sąlygos buvo taip sunkios, kad žmonės toliau nebegalėjo to pakelti. Maskva veikė greit, pasiųsdama į tas vietas karius, įsakiusi šaudyti į streikuotojus ar juos traiškyti tankais. Kingiros vergų stovykloj 1959 m. birežlio 26 dieną tankai sutraiškė grupę moterų. Jos mirdamos dėkojo Dievui, kad jau baigiasi jų kančios 'darbininkų rojuje'! Gyvos išlikusios žiauriai nubaustos. Nėra pramoga streikuoti Amerikoje, bet streikuoti Sovietų Sąjungoje reikia ryžto, kurio nevisi gali turėti", — baigia Janis T. Kursa.

Tiesa apie plėšikus

Peteris Kalnins išspausdino laišką dienraštyje Sun Times. Jis primena: jeigu kas įsibrauna į namą, ten plėšikauja, prievartauja ir žudo, pabėgusis iš tų pavojų paprastai turi pranešti apie tai, kas vyksta. Tuo gi tarpu tie, kurie pabėgo iš bolševikų pavergtų tautų, kur vykdomi tokie patys prievartos veiksmai, buvo tildomi šiame krašte, kad nekeltų ten vyk stančių faktų. P. Kalnins mano, kad būtų nusikaltimas prieš mūsų naująjį kraštą — Ameriką, jeigu mes tylėtume apie komunistų žiaurumus ir neteisybes, vykdomus kraštuose, iš kurių mes atėjome.

Mažiau išdaigų, daugiau studijų

Northwestern universiteto Filosofijos fakulteto dekanas D. N. Morgan priminė studentams, kad jie turi mažiau gaišti laiko visokioms į universitetą grįžimo iškilmėms, baliukams ir kitoms išdaigoms, o daugiau susitelkti į studijas. Atėjo laikas, kai amerikietis studentas turi šalintis nuo žais mingo gaišto ir pajusti savo atsakomybę, gyventi protingu suaugusio gyvenimu.

Mirė išgėręs žibalo

Dvejų metų berniukas Terry Moulder Chicagoje mirė išgėręs stiklinę žibalo. Buvo nugabentas į ligoninę, bet ir ten jo neišgelbėjo. Tėvas valė krosnį ir buvo pasidėjęs ant grindų stiklinę žibalo, kurią kūdikis, kitų nepastebėtas, išgėrė ir pradėjo dusti.

Rusė ją ištraukė už plaukų

Morgan Parko mokytoja Laura Heise, vasarą keliavusi po Rusiją, yra dėkinga vienai rusei, kuri ją, besimaudančią upėje, ištraukė už plaukų. Ta amerikietė mokytoja buvo netoli Naugardo. Jos viešbutyje nebuvo voniōs ir ji nutarė išsimaudyti Wolchovo upėje. Pateko į duobę ir jau buvo benerianti trečiu kartu, kai nelaimę pastebėjusi rusė ją ištraukė. Grįžusi į Chicagą, ji pasiuntė nuoširdžią padėką.

Sprausminis Midway aerodrome

Pirmas komercinės aviacijos sprausminis lėktuvas pirmadienį nutūpė Midway aerodrome. Jisai turėjo nutūpti O'Hare aerodrome, tačiau lyjo, buvo ūkanuota, matomumas labai blogas. Buvo kiek geriau Midway aerodrome ir tuo buvo pasinaudota, nors šio aerodromo takai čia būtų pertrumpi sprausminiams lėktuvams.

Švabai ir kazokai televizijoje

"Polka-Go-Round" programoje, perduodamoje per WBKB televizijos stotį Chicagoje spalio 8 d. dalyvaus Dunojaus švabai, o spalio 15 d. — Kaukazo kazokai iš Milwaukės. Programa būna nuo 10 val. 5 min. iki 11 val.

Nuodų tyrėjas

Cook Apskrities Taryba patvirtino planą tardytojo įstaigai nupirkti ultravioletinį spek trometrą, kuris greit duoda analizę atvejais, kai reikia ištirti apsinuodijimą ar apnuodijimą.

Nauji teismų rūmai

Nauji 40 aukštų teismo rūmai Chicagos vidurmiesty išaugs per dviejus metus. Taip skelbia miesto architektas Alschuler. Teismų centralizacija ir gausesnis patalpų skaičius padės greičiau spręsti dabar užsilikusias bylas.

$63,000 sužeistiems

Frank J. Nikels, drauge su savo žmona nukentėjęs automobilio nelaimėje, gaus kompensacijos $58,000, o jo žmona, sužeita lengviau, gaus $5,000. Tokį sprendimą paskelbė Aukščiausio Teismo teisėjas Leslie. Nukentėjusieji yra iš Lansing, Ill. Ieškinys buvo prieš automobilio vairuotoją ir savininką iš Nashville.

Chicagoje ir apylinkėse

ATŠVENTĖ ANGELŲ SARGŲ ŠVENTĘ

Buvusių Lietuvoj policijos tarnautojų klubas "Krivulė" Chicagoje šių metų rugsėjo 27 dieną atšventė Angelų Sargų, kaipo policijos korporacijos globėjų, šventę, Jaunimo namuose draug paminėdami ir liet. policijos 41 mt. sukaktį.

Šventė buvo pradėta pamaldomis Tėvų Jėzuitų naujoje koplyčioje. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Vaišnys. Pamaldų metu vargonavo M. Motekaitis, o solo giedojo Vytautas Rusteikis. Koplyčia buvo sausakimšai perpildyta tikinčiųjų.

Po pamaldų Jaunimo namų didžioje salėje įvyko iškilmingas posėdis, į kurį susirinko apsčiai buvusių įvairaus rango policijos pareigūnų, savanorių, karininkų ir net buvusių ugniagesių. Posėdį pravedė pats klubo "Krivulės" pirmininkas, buvęs aukštas policijos pareigūnas, savanoris - kūrėjas karininkas Povilas Dirkis. Jam talkininkavo kultūros vadovas Kazys Klinauskas. Abu jie pasakė tai dienai pritaikytas gražias ir gilaus turinio kalbas, primindami Lietuvos policijoj korporacijos nuveiktus darbus savajai valstybei ir piliečių gerovei. Be to, buvo pagerbti mirusieji ir paminėta 41 mt. policijos korparacijos sukaktis. Buvo ir sveikinimų: sveikino buv. kr. ap. m-ris gen. Musteikis, buv. Ugnegesių Inspektorius maj. Ružanec-Ružancovas ir kt.

Posėdis buvo baigtas sugiedant Lietuvos Himną.

P. Erdvys

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Lietuvių Studentų Organizacija įsisteigė New Jerseyje.

Lietuvių Studentų Sąjungos New Jersey skyrius buvo įsteigtas Kearnyje, N. J. 1959 m. rugsėjo mėn. 25 d. Septyniolika lietuvių studentų, atstovaudami Elizabethą, Kearny, Lindeną, Patersoną ir Plainfieldą, dalyvavo pirmame susirinkime, kuris įvyko Lietuvių Katalikų bendruodenės salėje, Kearny.

Naujojo skyriaus tikslas — subūrti universitetuose studijuojančius N. J. lietuvius į bendrą, lietuvišką, studentišką organizaciją ir į akademinę L. B. apylinkę.

Dalyvaują studentai išrinko valdybą; rinkimų rezultatai tokie: Algirdas Budreckis — pirmininkas, Nijolė Armunaitytė — vicepirmininkė, Aldona Skripkutė — sekretorė ir Juozas Mėlynis Jr. — iždininkas. Į revizijos komisiją įėjo Algis Šaulys, Algis Laugaudas ir Janė Adomaitytė.

L.B. N. J. Apygardos pirmininkas, Vladas Dilis, ir L. B. N. J. Apygardos Švietimo Reikalų vedėjas, S. Šimkus, pasveikino naująją organizaciją L. B. vardu ir įteikė valdybai piniginę auką paremti jos veiklai. Naujoji valdyba kvies žymų paskaitininką į savo sekantį susirinkimą.

Lietuvių Studentų Sąjungos New Jersey skyrius kviečia visus N. J. lietuvių kilmės studentus į savo spalio mėn. susirinkimą. Dėl informacijų kreipkitės į Aldoną Skripkutę, skyriaus sekretorę, 146 Forrest Str., Kearny, N. J.

Algirdas Budreckis

DĖMESIO

Kiekvienam
biznieriui-profesionalui
reikia
Gražių vizitinių kortelių
DRAUGAS
Spaudžia tokius dalykėlius
Gražiai, greitai, prieinama kaina.
Kreipkitės į DRAUGĄ
4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Skambinkite: LUdlow 5-9500

LIETUVIŠKI ATVIRUKAI

Atvirukai yra nedidelio formato. kelių spalvų, pagaminti "silk screen" būdu. Yra sekantys rinkiniai:

Vardadienio	10	atvir.
Gimtadienio	10	"
Padėkos	10	"
Užuojautos	10	"
Vestuvių	10	"
Vestuvių sukaktuvių	10	"
Padėka už užuojautą	10	"
Motinos Dienos proga	10	"

"Draugas" gali išpildyti užsakymus tik pilniems pakeliams (po 10 štukų) augščiau išvardintų atvirukų. Šių atvirukų gamintojas dar yra paruošęs vieną rinkinį maišytą, sudarytą iš vardadienio, gimtadienio, padėkos, užuojautos, vestuvių ir vestuvių sukaktuvių — viso 10 atvirukų. Atvirukų kaina $1.00 už pakelį.

"DRAUGAS"
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Ill.

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ,
VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ!
Moderniškiausia lietuvių baldų prekyba Chicagoje
Prekės be brokų, kainos žemiausios Chicagoje, išsimokėjimai iki 3-jų metų. Europos ir Amerikos žymiausių firmų baldai, Televizijos, Šaldytuvai ir visa namams ir ofisams įrengti
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI —
FURNITURE CENTER, INC.
Naujas adresas: 3207 So. Halsted St. VIctory 2-4226
Krautuvė atidara: Pirmad. ir ketvirtad. 9—9:30 val. Kitomis dienomis 9—6 val. Spalio (October) mėn. sekmad. uždaryta.